

Leto VI.
1908.

Štev. 7.
Julij.

Tiska „Katoliška tiskarna“ ... ..
Izdaja „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin. ... ..
Za Nemčijo 2 K 8 vin. ... ..
Za Ameriko in za vse ostale kraje pa
2 K 60 vin. ... ..

Domača tvrdka! Domača tvrdka!
2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ivan Pengov
podobarski in pozlatarski ateljé
Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje strogo umetniško v raznih slogih izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh
iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd.

— Priznano umetniško dovršena dela! —
Priznalna pisma so vedno na razpolago!

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

☞ po $4\frac{3}{4}\%$ ☜

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik
2797 Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.

Marija Sattner, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 19
(Medjatova hiša, II. nadstr.)

se priporoča prečastiti duhovščini za **izdelovanje cerkvenih paramentov.** Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke. 2775

2774

Gričar & Mejač

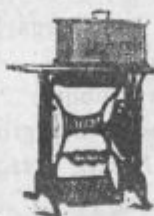
Ljubljana, Prešernove ulice 9
 priporočata svojo največjo **zalogo**
 zgotovljenih oblek za
 gospode, dečke in otro-
 ke in novosti v konfek-
 ciji za dame.

Bogata zaloga

2777

šivalnih strojev koles, pisalnih strojev

pri

lv. Jax & sin

Ljubljana,
 Dunajska cesta 17.

Okolu 100.000 komadov v rabi, 5letno jamstvo, osem dni na poskus.

Britev št. 31, najln.
 solinško srebro-jeklo,
 $\frac{1}{2}$ votla brušena z okra-
 šenim držalom, kot kaže
 slika v okrašeni šatulji,
 K 2-50. Št. 32. Ista, toda
 $\frac{1}{2}$ votla, K 3-—, Štev. 33.
 Ista, toda $\frac{1}{2}$ votla K 3-80.

Št. 8700. S črnim, gladkim držajem, $\frac{1}{2}$ votla, K 1-50
 Brivska priprava v polirani leseni omarici
 z zrcalom, se zapre in vsebuje: britev, jermen, šopič, posodico in
 milo, K 4-20, 5-—, z varnostnim glavnikom 60 v. več. — Nikar
 riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!

Pošilja po povzetju svetovno-znana trdka

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brux) štey. 1139 (Češko).

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko.

471 6-1

Velika zaloga umetnih cvetlic

Antonija Mildner, Ljubljana, Mestni trg štey. 7

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v naročevanje vencev in šopkov za cerkev,
 gg. novomašnike. — Bogata zaloga nagrobnih vencev in trakov po najnižjih cenah. 470

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem
 potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje
 konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej
 vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno
 obrne na podpisanega in gotovo bo zadovoljen. 2767

Ljubljana, Kopitarjeve ulice 4. **L. Vilhar, urar.**

Špisi, dopisi in darovi se pošiljajo: **Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, p. Smlednik, (Kranjsko)**
 Naročnina in inserati pa: **Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.**
 :: :: :: Spisi se morajo poslati vsak mesec do 10., dopisi do 15. :: :: ::

Vsebina VII. zvezka:

	Stran
Deset let — dober pastir	193
„Velika“ obljuba Jezusovega Srca	196
Moj Bog. (Pesem)	198
Marijanski shod v Ljubljani	198
Marijanska slavnost v Cerngrobu	199
Lurški Devici in Materi. (Pesem)	200
Rajše — — (Pesem)	200
Blagoslovljeno življenje	200
Ljudomilo delo	203
Krščanska mati	203
Za naše fante	206
Vičanom. (Pesem)	207
M. Lavrencija Caprez	208
Učenci uče učenjaka	210
Slovenci v Lurdu	211
Kakó je postal kardinal	214
Kako sem potoval v sveto deželo	215
Cerkveni razgled	217
Šola sv. pisma	221
Odpustki meseca julija 1908	223
V molitev se priporočajo	224
Zahvale za uslišano molitev	224
Darovi	224

Poziv! *Kdor izmed lurških romarjev je zgubil kaj denarja, ki ga še ni nazaj dobil, naj se oglasi pri uredniku „Bogoljuba“, in naj pové, koliko pogreša.*

Lurškim romarjem naznanjamo, da fotografij še ni v Ljubljano. Izvedeli smo pač, da jih je fotograf že izgotovil, vendar pa jih je treba še nalepiti na kartone. Pričakujemo jih sredi meseca julija, vendar pa dneva ne moremo naprej povedati. Prejel jo bo vsak na tisti naslov, kamor jo je naročil. — Tudi znakov še ni.

Cenjenim „Bogoljubovim“ naročnikom, ki jim je potekla naročnina z II. polletjem tekočega leta ali ki še sploh niso iz kakršnegakoli vzroka plačali naročnine za letos, bomo doposlali položnice kot opomin za plačilo, ako do tega časa ne poravnajo, kar je na dolgu. Denar se lahko pošlje po položnici ali pa po nakaznici, vendar le na upravo Bogoljuba in ne kam drugam. Prosimo, naj se vsak naglo odzove našemu opominu, da moremo urediti končne račune in določiti natisek v II. polovici leta.

Deset let – dober pastir.

Ob desetletnici škofovanja premilostnega knezoškofa ljubljanskega.

Dné 22. maja je bilo deset let, kar je ljubljeni nadpastir ljubljanske škofije, presvetli gospod dr. Anton Bonaventura Jeglič, slovesno vzel v posest škofijo ljubljansko.

Lurški romarji smo se tega znamenitega dogodka spominjali predzadnji dan našega romanja, ki je bil ravno deseti obletni dan nastopa škofije. Bilo je to v Lucernu, ki nam je ostalo v tako prijetnem spominu. Duhovni vodja romanja je romarje s prižnice opozoril na to desetletnico in jih pozval, da naj skupno sveto mašo tega dne darujejo za visokega jubilanta. Pri sveti maši je škofu asistirala večji krog duhovnikov. Pri obedu v hotelu »Unionu« pa so romarji Prezvzišenemu napravili ovacijo (počeščenje). Pri vstopu škofovem v dvorano so vsi vstali in zaklicali trikrat »Živio!« Kamniški dekan, č. g. Ivan Lavrenčič, pa je v imenu vseh romarjev imel sledeči nagovor:

»Prezvzišeni gospod knezoškof!

Lurški romarji se spominjamo danes za ljubljansko škofijo velevažnega dogodka. Ravno danes je deset let, ko ste bili, Presvetli, vstoličeni v katedrali sv. Nikolaja v Ljubljani kot knezoškof ljubljanski. Kako hitro so minula ta leta; pa leta tako plodovita, bogata na velikih delih in krasnih sadovih. Vemo, kako se je v tem desetletju krščansko

življenje okrepilo, poživelo, kako do veljave so prišla marsikje v javnem življenju krščanska načela, koliko se je storilo in napredovalo kulturno, socialno, gospodarsko. Seveda ni šlo in ne gre gladko. V hudih bojih ste bili, Prezvzišeni, in vztrajate vedno kot vojskovodja najspretnjši, pa tudi kot vojak najhrabrejši, stoječ vsak hip na braniku in boréč se v ospredju, pozablajoč popolnoma sebe v skrajni požrtvovalnosti do črede, Vam izročene. Ob teh krasnih junaških vzgledih svojega visokega pastirja se je vnelo duhovništvo in ljudstvo in se Vas oklepa, Presvetli, v otroški udanosti in ljubezni, da tako tesne in ljubeznjive vezi med škofom, duhovniki in verniki v ljubljanski škofiji morda še ni bilo nikdar. Ta vez nam je poročstvo nadaljnih uspehov, in upravičeno trdimo, da se bode Vaše ime v zgodovini ljubljanske škofije slično svetilo, kakor se sveti ime škofa Tomaža Hrena. Na priprošnjo Marijino naj Vas, Prezvzišeni, ljubi Bog še dolgo, dolgo živi, obsipa s Svojo milostjo in vodi do končne popolne zmage. Živel!

Tako smo lurški romarji proslavili škofovo desetletnico.

Vredno in pravično je, da se tudi »Bogoljub« ozre na teh deset let, — let polnih neumornega dela in truda, pa tudi let polnih

lepih in blagih sadov. Da nismo tega že prej storili, je bil kriv edino Lurd, pred katerim se je vse drugo umaknilo.

Spominjamo se še dobro, kak hozana so zagnali neprijatelji cerkve ob imenovanju in prihodu novega knezoškofa v Ljubljano. Ker so se škof kazali do vseh skrajno prijazni, odjenljivi, zato da bi vse za Kristusa pridobili, so menili posvetnjaki, da so zdaj dobili enega, ki jim bo vse prav dal in k vsemu njih početju molčal; zakaj takega si oni želé. — Mi smo dobro vedeli, da se bo ta hozana kmalu spremenil v »Križaj ga!«, klic, ki velja vsem oznanovavcem in posnemavcem Kristusa križanega. Poznali smo predobro doktor Jegliča, njegovo silno vestnost, njegovo neomejeno vdanost sveti Cerkvi in njegovo ognjevito vnemo za Boga in vse, kar je božjega, da bi mogel izdati le eno pičico koristi božjega kraljestva. Škof tudi — pri vsej svoji prijaznosti in odjenljivosti — niso nikoli skrivali svojega srčnega prepričanja, in tako so liberalci kmalu videli, da so se nekoliko zmotili in da se njih nade ne bodo izpolnile. Obrnili so se od škofa, jih začeli sovražiti in črniti, — verno ljudstvo pa z duhovščino vred se je škofa z vsem srcem oklenilo, videč, da škof zanje, za ljudstva blagor, živé in goré, delajo in trpé, in da bi se dali zanje, če bi bilo treba, tudi — križati.

Duhovniki, ki smo škofa od bliže gledali, smo občudovali in občudujemo njih neumorno pridnost, delavnost, žilavost, vztrajnost, ki nam je vsem v spodbudo. Ta silna pridnost je teh deset let, rekel bi, podvojila, potrojila, pomnožila; v teh letih se je storilo in napredovalo toliko, kakor sicer v dvajsetih, tridesetih ali celo v petdesetih letih. — Ne moremo vsega naštet, kar se je v teh letih novega vpeljalo, lepega zgodilo; poglejmo v naglici vsaj glavne reči.

Največje delo knezoškofovo je »Zavod sv. Stanislava«, katerega bo ljudstvo vedno imenovalo »škofove zavode«. To je, rekel bi, punčica njih očesa, otrok njih skrbi, glavno breme in glavno veselje. Bog daj, da bi se ta zavod srečno do konca dovršil, dobro utemeljil in osigurjal ter krepko prospeval. To bo drevo, ko se vkorenini in

razraste, ki bo rodilo celi deželi zlate sadove v pozne rodove. — Kdor želi Prezvzišenemu za desetletnico kako veselje napraviti, naj se spomni zavodov, kakor smo tudi lurški romarji storili.

S klicem »Pridi k nam tvoje kraljestvo po Mariji!« je stopil novi nadpastir med svojo čedo. Po Mariji! V Marijo imajo škot veliko zaupanje; češčenje Marijino spoznajo kot eno najboljših sredstev, da se versko življenje povzdigne, zlasti da se mladi rod dobro vzgoji in nedolžen vzraste. Kakor spomladi cvetice na trati, tako je udarilo po prihodu Antona Bonaventura čez noč po škofiji nebroj Marijinih družb na dan; tako da je najbrže ni škofije na svetu, ki bi štela toliko Marijinih družb, kakor ljubljanska. Če primerjamo naše družbe gredicam, lahko rečemo, da je ljubljanska škofija velik vrt Marijin. — Naša skrb mora biti, da se napake, storjene pri družbah v prvi naglici, polagoma odpravijo in popravijo, da se družbe še vedno bolj spopolné in svojemu vzoru približajo, potem pa vztrajajo in se ohranijo take skozi stoletja — istotako v blagor poznim rodovom.

»Pridi k nam tvoje kraljestvo!« To je kraljestvo njegovega milega Srca. Češčenje presv. Rešnjega Telesa in Jezusovega Srca se je v teh desetih letih v škofiji silno razcvetelo. Seveda ima pri tem veliko zaslugo tudi nekdo drug, namreč ravno namestnik škofov, gospod generalni vikar Flis s svojo »Večno molitvijo«. Vpeljano je torej po farah češčenje sv. Rešnjega Telesa ob nedeljah, vpeljano celodnevno češčenje po vsi škofij, vpeljano praznovanje prve nedelje in ponekod tudi prvega petka v mescu. — Nedeljo za nedeljo, dan za dnem odmeva hvala božjemu Srcu po naših cerkvah. Tudi v tem oziru je ljubljanska škofija na višini. Naj bi to češčenje vztrajalo in še napredovalo!

Posebno pospešujejo knezoškof misijone. Zlasti v letih 1900 in 1901, ko se je stoletje premenilo, so se obhajali na škofovo željo misijoni po vseh farah. Škof, če morejo, pridejo radi sami k misijonom in pomagajo, tako da jih lahko imenujemo velikega in prvega misijonarja.

Zelo naporno opravilo za škofe so vizitacije ali obiskovanje župnij in delitev sv. birme. V kratki dobi desetih let so ljubljanski knezoškof obiskali dva krat vse župnije cele škofije; povsod pridigovali in in spovedovali od zgodnjega jutra, in to dan za dnem, da se je le čuditi, kako je mogoče toliko vzdržati. Pa ne samo župne cerkve, marsikje obiskujejo tudi podružnice. Marsikaka gora in grič, marsikaka cerkva, ki še ni videla škofa v svoji bližini ali pod svojo streho, je v teh desetih letih prvič, odkar obstoji, pozdravljala visokega gosta, ki se je približal in ponižal do nje.

Po končanem prvem obiskanju vseh župnij, ko so škof prvič pregledali in spoznali stanje cele škofije, je bila v Ljubljani po dolgih dolgih letih prva škofijska sinoda, na kateri se je določilo ali potrdilo mnogo koristnega, kar ima poslej v škofiji veljati. — Po končanem drugem obiskanju vseh župnij, to je letos, pa ima biti druga sinoda. In kar je zopet občudovanja vredno, škof so pripravili, oziroma pripravljajo, vso tvarino za sinodo sami, cele dokaj obširne latinske bukve, polne razprav in določb. — Po končani tretji vizitaciji škofije ima baje biti, — če se sme to povedati — tretja in zadnja sinoda; s tem bodo obravnane vse panoge cerkvene in duhovniškega življenja.

Kakor pa bosta v desetih letih dve sinodi, tako sta bila tudi dva katoliška shoda. Katoliški shod ni sicer samo škofovo delo, ampak treba je pri njem premnogo sodelavcev, vendar imajo velik delež škof zraven. Na inicijativo, na željo in spoštbudo škofovo sta se vršila II. in III. slovenski katoliški shod. In koliko so katoliški shodi pripomogli k katoliškemu gibanju in življenju, to je znano.

Posebno važnost obračajo škof na vzgojo mladine. In to je pravo. Kdor je kdaj kake ljudi k dobremu spreobračal, ta vé, kako težko težko in, žalibog, dostikrat prazno delo je to. Velika spreobrnjenja so skoro tako redka kakor čudeži. Ljudi, ki so enkrat utrjeni in vraščeni v svojih navadah, kako težko jih je iz njih spraviti! Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Kdor je pa z mladih nog nava-

jen lepih navad, čednostnega življenja, njega ne stane težko dober biti. Vso, vso skrb moramo torej obračati na mladino. — Naš Prezvišeni se močno zanimajo za veronauk v šoli in se pri vsakem birmovanju zelo n drobno seznanjajo z znanjem krščanskega nauka pri otrocih. — Ker je pa začetek kršč. vzgoje ne v šoli ampak v družini, zato moramo imenovati posebno srečno to misel, naj se podučujejo starši, zlasti matere o njih dolžnosti do otrok. Kako silno potreben je ta poduk! Hiša se mora začeti zidati pri tleh; otrokova vzgoja pa pri starših. — Pa tudi druge vsakovrstne naprave v prid mladini, zlasti že odraščajoči mladini, imajo v škofu najboljšega pospeševavca in podpornika. Nekatere teh naprav so bolj posvetnega značaja, kakor izobraževalna, telovadska in podobna društva; pa če imajo namen mlade, lahkožive ljudi odvracati od zapeljivosti izprijenega sveta, so gotovo velike hvale in podpore vredne.

Istotako pa uživajo Presvetlega naklonjenost in podporo vse v korist ljudstva namenjene naprave, kakor so posojilnice, zadruge in take reči. Tu ni nikoli nobenih zadržkov, nobenih težav od zgoraj; duhovniki so srečni, ker najdejo svojega vrhovnega predstojnika za vsako dobro stvar naklonjenega.

Sloh Presvetli poznajo naš čas in njega potrebe ter gredo s časom vstric naprej. Tega bi pravzaprav ne bilo treba povdarjati, ker se samoobsebi razume. In vendar je treba povdarjati. Zakaj žalibog, da jih je ravno med katoličani dokaj, ki za časom zastajajo, meneč, da se bo čas po njih ravnal in ne oni po času. Toda čas gre svojo pot naprej, in pušča tiste, ki ne gredo za njim, zadaj — v velikansko škodo katoliški stvari.

Marsikaj lepega, kar se je zadnjih deset let do polnega cveta razvilo, se je sicer pričelo že za časa škofa Misija. Pa vse tisto lepo in dobro bi ne bilo moglo dobiti boljšega nadaljevalca, kakor škofa Jegliča. In ako danes škofija ljubljanska v marsikaterem oziru zavzema častno mesto med škofijami, zahvaliti se imamo to dvema imenoma: Misija in Jeglič . . . .

Ne pišemo teh vrstic iz kakega postranskega namena; saj naš škof na hvalo nič ne dado; hoteli pa smo opozoriti naše verno ljudstvo, naj vé ceniti to srečo in naj bo Bogu hvaležno, da mu je dal takega škofa . . .

Tako skrbnega, delavnega in požrtvovalnega nadpastirja je pa treba nam vsem tudi podpirati; podpirati z vsemi močmi, z molitvijo in z dejanjem. Zakaj dela čaka še veliko in bojov ne bo še konec. Ravno v teh dneh, ko to pišemo, se v kranjski deželi presukava politika čisto na drug tir. Za kar smo se — s škofom vred — borili in trudili že toliko časa, se začenja izpolnjevati: krščansko ljudstvo bo prišlo enkrat do svoje pravice; katoliška stranka pride do večine. To bo tudi škofovo stališče znatno zljajšalo, zakaj politika sega živo v cerkveno življenje; omililo

bo menda tudi politične boje. — A sovrag ne bo miroval. Kako že delajo, kako rujejo, da bi ljudstvo, da bi zlasti mladino nele na svojo plat potegnili, ampak mu tudi naravnost vso vero iz src iztrgali. V teh razmerah ne zadostuje samo navadna pridnost in skrbnost; treba je izredne delavnosti, treba je zbrati vse moči, treba se je dobro zasukati in sovražnikom božjim in ljudskim njih brezbožne nakane popolnoma preprečiti. Na čelu tega svetega boja za božje kraljestvo pa potrebujemo vojskovodja, načelnika, pogumnega, požrtvovalnega, ognjevitega, kakoršen je naš Prevzvišeni, Anton Bonaventura Jeglič.

Če kdaj, tako nam sedaj prihaja prav iz srca želja, ki jo izrekamo v imenu vsega vernega ljudstva: Bog nam ga ohrani vsaj še trikrat deset let!

Presveto Rešnje Telo.

„Velika“ obljuba Jezusovega Srca.

V prvi številki letošnjega leta je bilo pisano o »veliki« obljubi Jezusovega Srcá. Zaradi popisovanja lurškega jubileja se je nadaljevanje za dalj časa pretrgalo. Če se prijazni bravec več ne spominjaš, kaj je bilo tam pisano, vzemi v roke še enkrat prvo številko (saj jo menda hraniš!) in preberi ter si pokliči v spomin, kar je bilo ondi povedano.

Zaradi zveze pa bodi vendar ta »velika« obljuba še enkrat tukaj zapisana:

»V preobilnem usmiljenju svojega Srcá obljubim ti, da bo njegova vsemogočna ljubezen podelila **milost spokorne smrti** vsem onim, ki bodo prejeli sv. obhajilo **prvi petek v mesecu devet mesecev zaporedoma**; oni ne bodo umrli v njegovi nemilosti in ne brez prejema sv. zakramentov, ker bo moje božje Srcé v tem zadnjem trenutku njih varno zavetje.«

Med dvanajsterimi obljubami Jezusovega Srcá je tedaj to največja, najiminitnejša obljuba, in se zato imenuje »velika« obljuba. Menda razumete, zakaj tako. Za primeroma majhen trud, majhno uslugo, storjeno njegovemu Srcu, obeta tukaj Jezus preveliko milost, največjo, najiminitnejšo milost, milost končne stanovitnosti, milost srečne smrti in zato tudi srečne večnosti. — Kdo bi ne bil take obljube, takega zagotovila vesel? Kdo bi se te ponudbe z obema rokama ne oprijel in poslužil?

Pa da bo stvar jasnejša, razdrobimo in pojasnimo to »obljubo«!

Ločiti moramo dvoje: 1. Kaj se zahteva? 2. Kaj se obeta?

1. Kaj se zahteva? — Sv. obhajilo prvi petek v mesecu, in sicer devet mesecev zaporedoma. To je torej nekaka de-

vetdnevnic, ali bolje rečeno devetmesečnica.

Torej: sv. obhajilo prvi petek v mesecu. Kakor znano, je prvi petek v mesecu sploh posvečen češčenju Jezusovega Srca. Ker je pa petek delavnik, zato se to češčenje večkrat prenaša s prvega petka na prvo nedeljo. O d p u s t k i se dobé prvo nedeljo kakor prvi petek, ker odpustke deli Cerkev in v njeni oblasti je, pogoje ali zahteve v zadobitev odpustkov spreminjati. Ta »obljuba« pa ni odpustek, ampak le izredna m i l o s t, ki jo je Jezus sam dal, zato je Cerkev ne more nič spremeniti. Sv. obhajilo se torej mora prejeti le na prvi p e t e k in ne na nedeljo.

In sicer devet mesecev z a p o r e d o m a. Ker je naravnost rečeno: zaporedoma, zato se ne sme noben prvi petek izpustiti. Tudi če bi koga zadržal nepremagljiv zadržek, bi ne veljalo, ako kak mesec izpusti, ampak bi bilo treba vse znova začeti. — Edino če je veliki petek prvi v mesecu, se sme tisti kar preskočiti, ker se ta dan sv. obhajilo zdravim sploh ne deli, in se sme nadaljevati šele prihodnji mesec.

Sv. obhajilo mora biti s p r a v n o a l t z a d o s t i v n o, t. j.: mora se sprejeti iz namena, da bi po možnosti zadostovali, mrzloti, žaljenja, krivice, prizadete v sv. R. Teslu, poravnali. Saj ima sploh vse češčenje Jezusovega Srca, posebno pa še prvi petki spraven, zadostiven značaj in namen. — Iz tega je razvidno, da se mora sv. obhajilo in ž njim združena spoved res dobro, skesano in pobožno opraviti. Zakaj kar se komu v zadostilo ponudi, mora biti tako, da ima dotičnik res lahko veselje nad njim, da je zmožno odtegnjeno in ukradeno čast nazaj dati.

2. Kaj se obeta? — Milost spokorne smrti. Tisti, ki to pobožnost opravijo, »ne bodo umrli v njegovi nemilosti in ne brez prejema sv. zakramentov.«

Milost srečnejše smrti je gotovo največja milost, ki si jo more človek želeti. »Kdor bo stanoviten do konca, bo zveličan.« Stanovitnost je krona vseh čednosti; brez stanovitnosti pa vse čednosti in zasluge niso nič. Torej, kaj si je mogoče več, kaj boljšega želeti?

Razume se, da je treba to veliko obljubo prav razumeti. Gotovo je, da Jezus te obljube ni dal nikomur v »potuho«, namreč: da bi se kdo edino na to obljubo zanašal, na to obljubo predrzno grešil, češ, da mu ne more spodleteti, naj sicer živi kakor hoče.

Kdor je to zahtevo izpolnil in je te obljube deležen, ni nič manj dolžan natančno izpolnovati božje in cerkvene zapovedi, greha se varovati, skušnjave zmagovati, za nebesa se truditi. — Toda pri vsem trudu in skrbi za nebesa človeku še lahko spodleti. Otdod opomin sv. Pavla, da je treba »s strahom in trepetom delati za zveličanje.« Mnogo jih je, ki

Knezoškof Anton B. Jeglič.

so dobro začeli, pa žalostno končali. Da, tresti bi se morali vsak dan, če pomislimo, da je naša večnost še vedno na vagi, da visimo takorekoč med nebom in peklom . . .

In v tem dvomu in strahu nam pride nasproti Jezus s svojo obljubo in zagotavlja, da kdor bo njemu na ljubo to devetmesečnico opravljal, njega bo on varoval, da — če se bo tudi sam prizadeval — ne bo omagal in propadel za vselej na poti proti nebesom. In če bi mu morda tudi kdaj spodletelo, ga on ne bo pustil in zapustil v breznu, v katerega je morda zašel, ampak mu pred koncem življenja še ponudil in dal svojo rešilno roko, ki ga privede zopet na pot zveličanja.

Vsekako je to v resnici velika obljuba, zajeta iz globočine usmiljenega Srca Jezusovega. In vsak, komur je na njegovem zveličanju ležeče, kakor mu mora biti, bo z vese-

ljem pozdravil in sprejel to veselo oznanilo in se poslužil te ponudbe, da si zagotovi svoje tolikim nevarnostim izpostavljeno zveličanje.

(Dalje.)

Moj Bog.

»Povej, vesoljstvo, je li Bog?!«
stvari vprašujem kroginkrog,
in slednja bilka vneto kliče:
»Mogočnosti smo večne priče!« —

O Bog, kako boli me v dno srca,
da svet neverni noče te spoznati,
ki bolj nas ljubiš kakor oče, mati,
moj Bog, ti sam Gospod, vladar sveta!
Edino ti nam srečo moreš dati,
a svet neverni noče te spoznati; —
o Bog, kako boli me v dno srca! —

O. Leander.

Za Marijine družbe.

Velik marijanski shod v Ljubljani.

Vsem moškim in mladeniškim Marijinim družbam ljubljanske škofije.

Kakor je bilo napovedano že v 1. številki letošnjega leta, bo v proslavo lurškega jubileja in papeževe slate maše o Velikem Šmarnu v Ljubljani velik marijanski shod.

Shod je namenjen vsem moškim in mladeniškim Marijinim družbam en dan pozneje, to je: v nedeljo, 16. avgusta.

Natančnejši raspored — v prihodnji številki.

*Obračamo se torej do vseh imenovanih Marijinih družb cele škofije s prošnjo in pozivom, naj se tega shoda udeleže kolikor mogoče **polnoštevilno**; polnoštevilno glede na družbe, polnoštevilno glede na ude.*

Shod bo pa prisadel tudi precej troškov. Proračunjeni so na najmanj 1000 K. Ako računimo vseh družabnikov 5000, tedaj bi vsota 1000 K

[500 gl.] prišla skupaj ravno, ko bi dal vsak ismed udov vsaj 20 v. [10 kr.]. In to malenkost naj bi vsak dal. Ker pa utegnejo biti troški tudi večji in najbrž ne bodo vsi dali, zato se priporoča premožnejšim, naj bi dali malo več. Ako kaka malenkost preostane, se bo porabila v prospeh Marijinih družb.

Natančnejše boste družabniki izvedeli v prihodnjem Bogoljubu ali od svojih gospodov voditeljev doma pri shodu.

Vsa pisma in denarne pošiljatve v zadevi tega shoda naj se pošiljajo na naslov: P. Valerijan Učak, Ljubljana, Križanke.

Družbe drugih škofij so kot gostje dobrodošli.

Osrednje vodstvo Marijinih družb za ljubljansko škofijo.

Marijanska slavnost v Cerngrobu.

Dekliške in Marijine družbe letošnjih jubilejev ne morejo obhajati vse skupno, ker je vsak prostor premajhen, da bi jih sprejel. Zato se je priporočalo, naj jih obhajajo doma ali po dekanijah.

Dne 16. julija je praznik karmelske Matere božje. Ta dan se je — pred 50 leti — Marija Bernardki pokazala osemnajstič in zadnjič. V Lurdu bodo ta dan velike slavnosti. Z dovoljenjem sv. očeta bo ob uri prikazanja, to je ob šestih zvečer pri duplini sveta maša.

Ta dan bodo napravile dekliške Marijine družbe kranjske in loške dekanije svoj shod pri starodavni častitljivi cerkvi v Cerngrobu, podružnici starološke župnije, stoječi ravno na meji obeh dekanij.

Družbe kranjske dekanije se bodo zbirale v cerkvi šmartinski pri Kranju, loške pa

v starološki cerkvi pri Fari, odkoder bosta šli vsaka od svoje strani pojoč in moleč proti skupnemu cilju. Po poti bodo dekleta pele lurško pesem, ki se poje v Lurdu vsak dan pri večerni procesiji z lučicami.

Ker bo ravno čas žetve, prosimo očete in gospodarje, da bi ta dan dali družbenicam prosto, saj letošnjo spomlad vas dež še ne en dan ni zamudil. Dekleta se pa prej toliko bolj hitro zasukajte, da tisti dan ne bo take škode!

Za ta shod se bodo izdali še posebni »programi«, na katerih bo tiskana tudi lurška pesem.

Ako bi to pesem, ki se je lurškim romarjem tako omilila, želele tudi druge družbe; se jim lahko preškrbi, če se oglase zanjo.

Lurški Devici in Materi.

Na prsi Tvoje klonem trudno glavo
in iz oči mi vro solze;
molčim, kot da kaj nimam govoriti —
in vendar polno je srce.

Li vidiš, Mati, željo, ki vzkipela
mi v duši hrepeneči je:
Oh, da nekoč tako na Tvojem srcu
umrlo moje bi srce! — —

Rajše — —

Mnogokrat sem Te žalila
moja mamica;
a ljubezen je ostala
neomajana.

In da bi kedaj ljubezen
zate ugasnila, —
oh, rotim Te, vzemi rajše
prej me iz sveta — —!

Blagoslovljeno življenje.

(K obletnici smrti Antonije Jenko iz Knežaka napisal A. O.)

V naslednjih vrsticah se hočemo spomniti goreče razširjevalke »Bogoljuba«, † Antonije Jenko iz Knežaka na Notranjskem. Dne 28. julija bo leto, odkar jo krije grob. »Bogoljub« se ji hoče izkazati hvaležno, ne zato, da bi raznašal nje pozemeljsko čast, ampak »Bogoljubovim« prijateljicam in prijateljem v spodbudo, da posnemajo njen kristalno čisti značaj in njen lepi zgled delavne ljubezni do bližnjega.

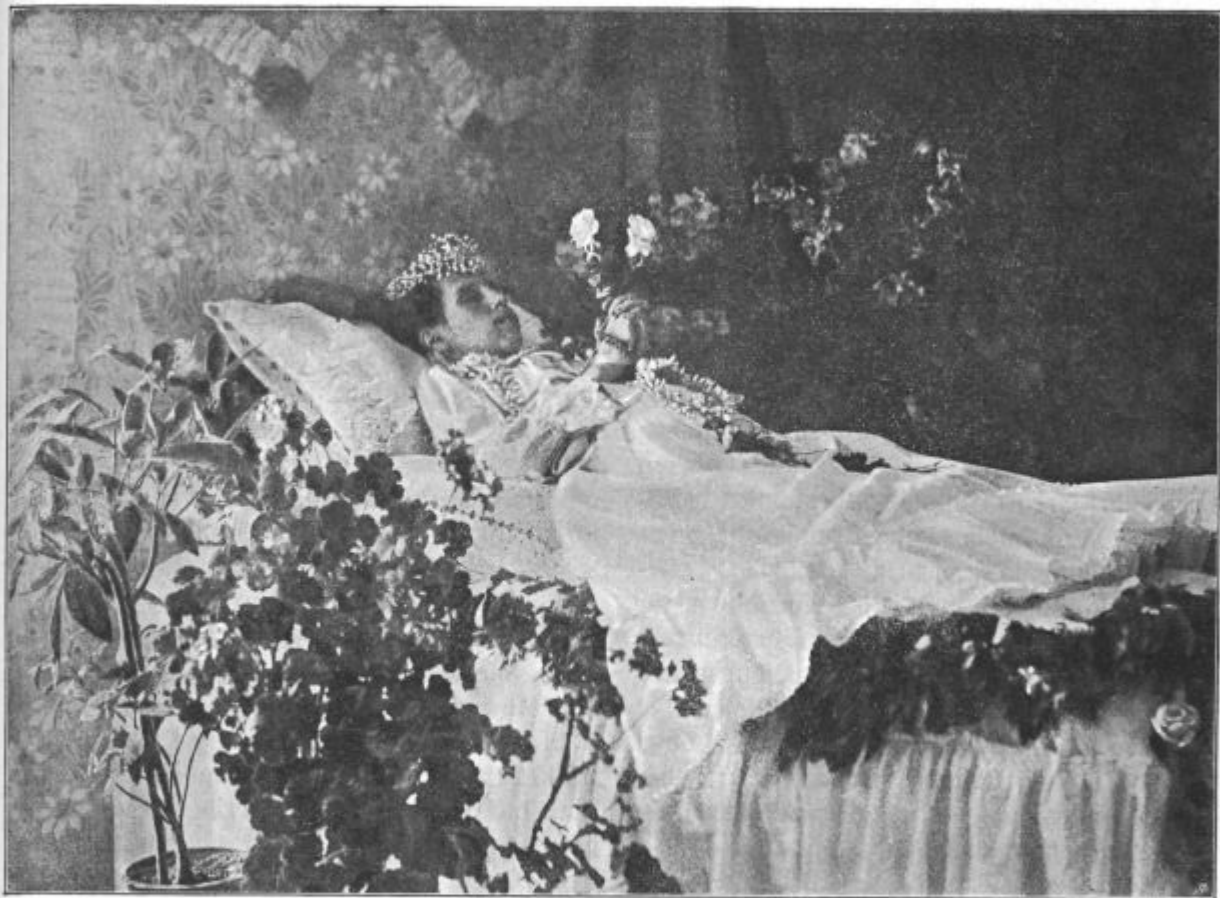
Antonija Jenko je bila dne 5. januarja leta 1885. rojena v Knežaku, lepi in veliki notranjski vasi med Št. Petrom in Trnovim na Krasu. Človek navadno že v šolskih letih pokaže, če bo kdaj kaj prida iz njega. Celih šest let, ko je mala Tončka obiskovala šolo, je srečna in vesela prinašala svojemu očetu, organistu v Knežaku, spričevala z odliko in pohvalo. Namenili so jo torej za učiteljski stan; poslali so jo zato leta 1896. v Ljubljano k uršulinkam. A božja volja je bila drugačna. Pridni in vestni 12letni otrok si je v mestu nakopal hudo bolezen, ki je potem ni zapustila do smrti. Vrniti se je morala k starišem; učila se je, kolikor ji je pripuščala bolehnost šiviljstva pri svoji materi. Vendar pa ni mogla pozabiti, da je že bila ob viru večje izo-

brazbe, in izobraževala se je dalje sama. Prebiralala je mnogo slovenske in nemške knjige in časopise ter se pri očetu vadila v petju in v glasbi. Koliko deklet po Slovenskem bi bilo bolj izobraženih, ko bi tako vestno porabliale zlati čas mladosti kakor ga je Antonija! Zlastno pridnostjo si je osvojila nemščino, izurila se v šiviljstvu, v igranju na glasovir in na harmonij in si pridobila mnogo drugega znanja, ki je dandanes potrebno slovenskemu, tudi kmečkemu dekletu, če hoče kdaj kaj koristnega biti in storiti v življenju. Pozneje vse prav pride, karkoli človek zna. To je vedela Antonija, zato ni posnemala drugih deklet, ki so z nepotrebnim shajanjem in besedičenjem, morebiti celo po gostilnah in po pleščiščih zgubljale dragoceno mladost.

Zgodaj, stara komaj 14 let je prišla na cerkveni kor v Knežaku. Cerkevno petje ji je postalo nad vse drago in ljubo. Po njenem prizadevanju je v fari prišlo v navado mnogo novih nabožnih pesmi, da so postale kar narodne. Dosti Marijinih pesmi in pesmi o presv. Rešnjem Telesu je prav ona spravila med ljudi in si tako v srcu dobrih Knežanov postavila neminljiv spomenik. Ker takrat v Knežaku še ni bilo dekliške Marijine družbe

je v zvezi z nekaterimi prijateljicami l. 1901. vstopila v Marijina družbo v Trnju. Ko pa se je dve leti pozneje ta družba ustanovila tudi v domači fari, tedaj se je začelo zanjo pravo radostno življenje. Cerkev, čast božja in čast Marijina ji je postala središče njenih misli in želja. Vpeljala je, da se glasno moli mesečna ura molitve, odpevanja pri uri, petje pri shodih dekliške Marijine družbe. Dne 9. maja, ko je v Knežaku celodnevno češčenje, je bil

procesija sv. R. T., praznik presv. Srca Jezusovega — to so bili zanjo dnevi resničnega veselja! Skrbela je za olepšavo cerkve, pletla vence in donašala cvetlice. Ob tihih urah, ko so bili ljudje pri delu, in je evharistični Jezus sameval v cerkvi, obkrožen samo od svojih angelov in češčen le od večne luči, je prihitela Antonija in po cele ure preklečala pred tabernakljem ali njemu v čast igrala na cerkvenih orgljah svete melodije.

Marijina hči na mrtvaškem odru.

Antonija Jenko iz Knežaka

zanjo vselej velik praznik; po njenem prizadevanju je bila za ta dan vpeljana častna straža belooblečenih deklet pred Najsvetejšim. Pridobila je dekleta, da so leta 1906. prvokrat obhajale ljubko slovesnost desetletnice prvega sv. obhajila. »Če drugi ljudje obhajajo razne obletnice, zakaj ne bi me praznovala dneva, ko smo se prvokrat združile z ljubim Jezusom?« Velikonočna procesija,

Pa ne mislite, da je bila Antonija samo pobožno dekle, o ne, ona je bila tudi pogumna in navdušena agitatorica za vsako dobro stvar! Ni bila taka, kakoršne so nekatere druge, ki hočejo veljati za pobožne, če pa kdo kaj zoper liberalce reče, je takoj ogenj v strehi. Ni bila taka, kakor so nekatere, ki so same morebiti naročene na »Bogoljuba« in na druge krščanske časnike, agitirati zanje

si pa ne upajo, ker se boje zamere pri liberalcih. Antonija Jenko ni poznala strahu pred verskimi sovražniki. »Bogoljub« ji je bil prava dušna hrana; komaj ga je čakala. Pa tudi agitirala je zanj in je dvakrat dobila nagrado, ki je bila razpisana za vnete razširjevalce tega lista. Če je bilo v Knežaku kaj novega, mu je hitro poslala dopis. Leta 1905. in 1906. je bila krajevna poverjenica za afričanske misijone; sama je bila članica sedmerih bratovščin in je zanje vnemala tudi druge, posebno za bratovščino Srca Jezusovega in sv. Rešnjega Telesa. Mnogo je storila tudi za razširjenje »Domoljuba«. Z velikim zanimanjem je prebirala »Slovenca« in druge krščanske politične časopise. Zato je pa ob volitvah znala agitirati za krščansko stranko. Za liberalce ni bilo dobro, če so prišli ž njo skupaj; z razumnostjo, kakoršne bi človek ne pričakoval pri mladem dekletu, jim je nadrobila take, da so komaj znali domov.

Bila je prednica dekl. Marijine družbe in kot navdušena abstinentinja tudi članica abstinenčnega krožka v Knežaku. (Blažen ji spomin! Ured.) Ko knežka hranilnica in posojilnica še ni imela svojega tajnika, je z veseljem pomagala v pisarni, vodila je »Čebelico« in ko se je leta 1907. v Knežaku ustanovilo izobraževalno društvo, je prevzela tudi posel knjižničarke. V največjem mrazu je rada postregla vsakomur, kdor je imel v knjižnici kaj opravka. Tu, sredi rodoljubnega dela, jo je tudi doletela usoda. Že itak slabotnega zdravja se je nekoč prehladila in si nakopala neizprosno jetiko.

Kolika žalost zanj! Ne zato, ker je gotovi smrti zrla v oči, ampak zato, ker ni mogla več sodelovati v čast božjo! Ob procesiji sv. Rešnjega Telesa leta 1907. se je revica komaj še privlekla na kraj, odkoder je mogla gledati veličastni sprevod, potem pa je za stalno vlegla. Bila je večkrat prevadena. Kako čudno naključje! Prvo sv. obha-

jilo je prejela dne 26. julija leta 1896., stara enajst let; enajst let pozneje, dne 26. julija leta 1907., torej na tisti dan, pol ure pred svojo smrtjo pa je je prejela zadnjikrat. V življenju je bila posebna častivka presv. Srca Jezusovega in še umirajoč je tiho šepetala: »Srce Jezusovo, usmili se me!« Blagor njim, ki v Gospodu zaspe!

Njen pogreb dne 28. julija je pričal, kako visoko je bila čislana. Ob spremstvu štirih duhovnikov so jo počastile domača, trnovska in zagorska dekliška Marijina družba na njeni zadnji poti k sv. Barbari. Zdaj je njen grob že preraščen z vrtnicami, marjeticami in nageljni, z belo lilijo na sredi, spomin nanjo pa ostane neizbrisen v srcu dobrega knežkega ljudstva.

In ti, Antonija, uživaj plačilo v nebesih! Ob tvojem grobu čuje cerkev Marije Vnebovzete, iz dalje te pozdravljajo cerkva sv. Hieronima, kamor si tako rada poromala, pa cerkva sv. Antona in sv. Ane, kjer si prepevala v božjo čast; z ene strani varuje belo lilijo na tvojem grobu sivolasi Snežnik, z druge cerkva na Taboru, ti pa se nad zvezdami raduj v ljubezni, ki poteka iz Srca Jezusovega! Naj bi bila tebi enaka vsa slovenska dekleta v življenju in ob smrti!

Dostavek uredništva: Take ali podobne naj bi bile vse Marijine družabnice! Potem bi bile Marijine družbe to, kar si želimo, da bi bile: armade res izbranih, za vse dobro vnetih kristjanov, pravih malih apostolov. Take Marijine družbe bi res poživile, prenovile in povzdignile cele fare, celo domovino. — Koliko izmed vas, vprašam, je abstinentinj? Skoro nič! Večina nima nobenega smisla za to, ker nima nobenega smisla za apostolsko delovanje. — Koliko je tako gorečih agitatoric za »Bogoljuba«, za druge dobre časnike in za vse dobro? Ja, ko bi takih deklet imeli, to bi bilo življenje in duhovno veselje! — Takih životopisov si želimo še več.

Ljudomilo delo.

Kdo je med reveži največji revež? Bolnik, ki je od vseh zapuščen. In koliko nahajamo takih siromakov po deželi! Skoraj bi rekeli, da manjka našim ljudem pravo sočutje za bolnike. Prepogosto opazujemo, da so prepuščeni samim sebi, brez postrežbe in pomoči, le muhe so njih družba. Pa če tudi ne manjka usmiljenja z bolnikom, vendar manjka skoraj vedno prave, veščee postrežbe. Domači mu ne znajo prav postreči, ne vedo, kako z njim ravnati, druge pomoči pa ni. Zato se je Vincencijeva družba za Kranjsko lotila zelo nujnega in koristnega dela, ko namerava prirediti meseca avgusta (od 10. avgusta do 8. septembra) učni tečaj za dekleta, ki bi se v svojih župnijah hotele posvetiti postrežbi bolnikov. Poučevali bodo večji zdravniki, poleg tega bodo tudi vaje v ravnanju z bolniki v deželni

bolnišnici pod vodstvom usmiljenih sester. — Kako lepo delo krščanskega usmiljenja bodo lahko tu izvrševale Marijine družbe, ako se ena ali dve izmed članic usposobita za ta posel, druge pa jih pri skrbi za bolnike podpirajo. Dekleta, ki ste zdrave in imate veselje za to plemenito delo, oglasite se pri svojih gg. župnikih, da vas prijavijo za letošnji tečaj. Naše občine in posojilnice pa naj poskrbe za tistih 60 K, ki so potrebne za hrano in stanovanje med tečajem. Priti mora do tega, da bode vsaka občina imela vsaj eno izvežbano bolniško strežnico. K letošnjemu tečaju bode mogoče največ trideset deklet sprejeti. Zato se je treba čimpreje, vsaj pa tekom mesca julija oglasiti. Vse prijave in doneske za tečaj sprejema g. dr. Josip Gruden, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Krščanska mati.

VI. Dve poti.

Zgodaj se prične pri otroku materino delo krščanske vzgoje. Kakor sprejemlje mehki vosek vtiske od podobarja, tako sprejema duša otrokova vtiske od materinega življenja in govorjenja že v prvih letih. Ti vtiski se pozneje ne dajo več izbrisati. Če mati išče povsod Kristusa in njegovo sv. voljo, bo otrok vzgojen v duhu prave pobožnosti. Če je pa njeno srce posvetno, bo hodila po široki poti, kjer najde človek vse zemeljske težave in prevare in njen otrok bo tudi v tem še malo slabši od nje. Predno torej govorim o vzgoji, moram matere opozoriti na podlago, iz katere vzrastejo oni močni kristjani, na duha vere, ki nas more va-

rovati pred posvetnostjo, vsled katere vera in prava sreča navadno škodo trpita.

Kristus in svet sta dve nasprotni poti, dva čisto nasprotna cilja. Ljudje, ki se odločijo za eno ali drugo, se razlikujejo med seboj, kakor noč in dan, četudi skupno živijo. — Duh Kristusov je duh prave ponižnosti. Najvišji je bil Sin božji, pa se je ponižal do jaslic in bil med hudodelnike prištet. Njegov duh je duh zatajevanja in križa. Pil je kelih bridkosti in žalosti do dna in nesel križ na Kalvarijo, kjer je dal za nas sovražnike svoje življenje. Zato je njegov duh duh prave pobožnosti in popolne vdanosti v voljo božjo. Glavni nauk sveta je pa: Vkupaj grabiti, biti hvaljen in spoštovan od drugih, uživati, je-

sti, piti ter visoko splezati na lestvici zemeljske časti. Tema sovraži luč. Vsaka beseda Kristusova je za svet in njegovega otroka ostra graja. Kako žalostno se kaže ta duh posvetnosti že pri otrocih in pozneje pri dekletih in ženah! Začne se v mlačnosti, kaže se v želji drugim dopasti in od njih hvaljen biti. Naj si tudi katerega zaničuje, vendar mu dobro dé, če reče sovražnik kako dobro besedo o njem. Ne vpraša se, kaj poreče Kristus, temveč kaj bodo dejali ljudje. — S tem se posvetnost pričinja, z brezbriznostjo, malomarnostjo in brezverstvom se pa konča.

Ta duh posvetnosti se kaže v tvojem življenju, govorjenju in v družčinah. Koliko napravijo škode oni nepotrebni pogovori v slabih družčinah, pri pomenkih in opravljanju s sosedi! Važno je torej vprašanje: kaj naj stori mati, da ji svet ne bo pokvaril duha vere in ljubezni do Kristusa.

1. Poskusi sebe in svoje zavarovati s ponižnostjo in strahom božjim, da zavaruješ svoje srce pred tem posvetnim duhom. Če spozna človek prav Boga in samega sebe, če vidi vso svojo ničvrednost in slabost, mora sam sebe zaničevati in se obračati na najboljšega Očeta, ki je ob enem neskončni Bog.

2. Imej s svetom prav malo opraviti. Najboljše je, če občuješ z njim, kakor s slabo sosedo. Govori le potrebno, ogibaj se zaupnosti in občuj z njo le, kar moraš. Kdor svet natančneje opazuje, ga ne bo ljubil, še manj se ga bo bal, zaničeval ga bo. Če še tako zvesto svetu služiš, te bo svet zaničeval in te precej pozabil, ko ne boš pred njegovimi očmi. Kdo bi mogel temu svetu na ljubo v nevarnost staviti svojo dušo, milost božjo in vse priložnosti, ki vodijo k Bogu?

3. Nazadnje veš, da se sveta ne smeš nikdar bati. Kdor se povsod sramuje svoje vere in ljubezni do Kristusa, ni njegov.

Toda vse to bi komaj zadostovalo naši slabosti, da se ohranimo na pravem potu, ko bi nam Jezus ne klical: »Zaupajte, jaz sem svet premagal«. Z njegovo močjo bomo tudi mi zmagali, če smo z njim združeni. »Jaz sem trta, vi mladike. Kdor v meni ostane, donese veliko sadu. Brez mene ne morete

nič napraviti.« — Naša po grehu in življenju slaba korenina je bila vcepljena v Kristusa in napolnjena z močjo in milostjo. Ta zveza s Kristusom pa obstoji najprej v močni, živi veri. Zato je duh vere prva podlaga dobre krščanske vzgoje ter obenem pravi vir časne ter edina pot do večne sreče.

Bog nam je sam povedal pot resnice. Verovati se pravi za resnico imeti, kar je Bog razodel in nam po katoliški veri zapoveduje verovati. Vera je torej božja beseda, katero Bog govori človeku po sv. cerkvi, da mu pokaže, kako naj tukaj živi, da pride enkrat k Očetu. Bog začne sam voditi svojega otroka, razodeva mu svoje namene, povzdiguje ga nad vse nevarnosti in ga utrdi v skušnjavah. Čudovita je moč prave vere.

Vera zmaga vse zapeljivosti, mičnosti in ničnosti sveta. Srce hrepeni po bogastvu, veselju, posvetni sreči, vera pa posveti v to vabo z grozno in vendar tako tolaživno lučjo večnosti. »Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.« Zato je sv. apostol Janez s tako navdušenostjo zaklical vernikom: »To je zmaga, ki zmaga svet, naša vera.« Svet se mi studi, če večnost premišljujem. Kako drugače bo sodila mati, močna v veri, svet in vsa svoja dela, kakor posvetna mati!

Vera premaga strah pred ljudmi, ko nam kaže, da se moramo najbolj le Boga bati. Ljudje ti morejo vzeti dobro ime, premoženje, zdravje, če si nespameten, tudi mir srca, toda Bog nam vendar ostane. Še nekaj trenutkov, pa bomo pred božjo sodbo, kamor ne sega človeška nevošljivost in hudobija, pred Bogom, ki je videl tvojo dobro voljo in tvoje čiste namene. »Ne bojte se onega, ki telo umori, duše pa ne more umoriti. Bojte se veliko bolj onega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel. Zato vera premaga vse grožnje in obete sveta, ko nam kaže božje obljube in naše plačilo v večnosti. Torej vera res zmaga svet.

Vera pa tudi zmaga našo slabost. Slabi smo, k hudemu nagnjeni. Toda ne smemo živeti po svojem poželenju v grehih, kjer je za nas dušna smrt, temveč moramo Bogu pokorni biti. Moč zato dobimo v veri, ki nam

razodeva voljo božjo, in nas uči, kaj od nas Bog pričakuje. Kaže nam božjo ljubezen, božjo pravico in vse božje popolnosti ter nas sili, da moramo to spoznano voljo božjo izpolniti. Daje nam pa v zakramentih, milosti in molitvi orožje v roke, ki se nikdar ne izkrha ali izrabi, če ga hočemo prav rabiti. »Pravični živi iz vere«. Mi vsi bi bili svetniki, ko bi po tej spoznani veri natančno živeli. Če imaš še toliko slabosti, skrbi in trpljenja, če si največji grešnik, če si bolehen in slab, vera ti kaže pot, da postaneš prijatelj božji, da se povzdigneš v sveti ljubezni do svojega Očeta, ki nikdar ne zavrže ne zgubljenega, ne revnega, ne trpečega, ne nesrečnega otroka.

Vera nam pa da zmago tudi nad samim Bogom. Oče nam je povedal po svojem Sinu: »Prositate in boste prejeli, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo.« »Resnično, resnično vam povem, ako imate vero in ne ponišljujete, ne boste storili le tega nad figovim drevesom (ki je po besedi Jezusovi precej usahnilo), temveč tudi, če rečete tej gori: Vzdigni se in vrzi se v morje, se bo zgodilo. In vse, kakorkoli prosite v molitvi, ako verujete, se bo zgodilo.« — V evangelijih beremo, da je Jezus navadno ozdravljaval bolnike, ki so imeli močno vero: »Zaupaj hči, tvoja vera ti je pomagala. — Take vere nisem našel v Izraelu.« — Čimbolj so prosili nesrečni reveži z zaupanjem, bolj gotovo jih je uslišal. Božje usmiljenje ostane vedno isto, torej je tudi sad dobre molitve, zmaga nad Bogom, vedno zagotovljen.

To moč nad Bogom, svetom in nad nami ima pa le živa vera, vera, ki se kaže v življenju. Vse, kar imamo opraviti, moramo soditi v luči sv. vere. Kako bi Odrešenik na mojem mestu delal, sodil, kaj mi svetoval, kaj bi on rekel k mojemu obnašanju. — Vse kar mislimo, govorimo ali delamo, naj bo razsvetljeno od luči sv. vere. To je pa le takrat mogoče, če je božje kraljestvo res v našem srcu.

Kako naj mati, kakor tudi vsak drugi kristjan kaže sv. vero tudi v življenju? Vse naše pobožnosti morajo izvirati iz te močne in žive vere. Če moliš, v cerkev hodiš ali za-

kramente prejemaš, se spomni, da si pred živim Bogom. Pred vsako molitvijo, pri vsaki maši vzbudi prav živo vero. Tebi je težko dobro moliti, raztresena si pri sv. maši; postavi se pred molitvijo pred Boga, glej pri sv. maši živo Jezusa na križu, kakor bi pred tabo umiral. Če se boš med molitvijo vedno zavedala, da se z Bogom pogovarjaš in pri sv. maši v resnici Jezusa in njegovo sv. kri nebeškemu Očetu darovala, bo kar samo ob sebi prišlo spoštovanje do sv. opravila in zato lepo zadržanje in izgovarjanje. Če se boš živo spomnila, kdo je Bog, se boš tudi spomnila, kdo si ti; molila boš z veliko ponižnostjo. Vzbudilo se bo pa pri taki molitvi ono močno zaupanje, vera, ki gore prestavlja. Kako sladka in koristna je molitev v živi veri!

Mati naj pa večkrat premisli v luči sv. vere svoj stan in svoje dolžnosti, kakor tudi vse svoje opravke. Nad njo so nebesa odprta. Oče jo gleda, ona pa opravlja svoje dolžnosti pred njegovimi očmi. Pred vsem mora imeti vsaka žena in mati močno vero v božjo previdnost. Večkrat ima prestati težke domače skrbi, mož je neroden, bolezen je v hiši, otroci ji napravljajo težave, pride smrt, pomanjkanje, — o kaj vse zamore zadeti ubogo materino srce! — Če bo vse to prenesla, je odvisno od nje vere, v kaki luči gleda te svoje križe, kako blizu je Bog njenemu srcu. Kdor v vsem tem vidi le človeške slabosti in navadne slučaje, bo pod težo bremena opešal in le težko našel tolažbo v nesreči. Krščanska mati bo tudi takrat vdano molila: Oče nebeški, vem, da vladaš Ti vse z močjo, modrostjo in dobroto. Ti hraniš vrabce in oblačiš lilije. Zato vem, da ne bo brez Tvoje volje niti las padel z moje ali glave mojih otrok. Tvoja dekla sem. Ti si mi delo dal, težave odločil in pokoro naložil. Z veseljem sprejemem Tvojo voljo, veselje ali žalost, katero mi pošlje Tvoja dobrotta. Sprejemem tudi bridkosti, katere mi bodo ljudje napravili, in težave, katerih sem sama kriva. Vem, da boš Ti vse v dobro obrnil, če le ne bo v meni ovire Tvojim namenom. Kar pride nadme, pride od Tebe. Vsak dan hočem breme nase vzeti in vse dolžnosti

ravno tako natančno opravljati, kakor bi jih Ti ukazal.

Taka vera je velik dar božji. Blagor tistemu, ki ga ima!

Da se pri tebi ta čednost poživi, poslušaj rada božjo besedo, katero še doma vselej še enkrat dobro premisli. Izlušči zase glavne

nauke, katere potrebuješ za vsakdanje opravke.

Glavna opora za dobro vero je pa življenje po veri. Čimbolj bomo živele po veri, večjo tolažbo bomo v njej našli.

Anton Oblak.

Za naše fante.

Predragi fantje somišljeniki! Vem, da vas je še mnogo širom mile naše domovine, ki z veseljem prebirate priljubljenega »Bogoljuba« ter neustrašeno priznavate, edino prava načela, katera on zastopa. Pozdravljam vas, kar najpristrčneje. Med vami je gotovo še precej takih, ki doseđaj še niso zapustili domačega kraja; prav vam, ljubljeni tovariši, so namenjene moje vrstice. Iz svoje skušnje vem, kako marsikateri toži rekoč: »Kako slabo je doma, malo se zasluži, slabo se živi; delati je pa treba od ranega jutra do poznega večera, a ne more se nič prihraniti. Kdor pa gre na tuje, več zasluži, in bolje se mu godi.« Ne tajim, da bi vsaj nekaj ne bilo resnice v tem; prav tako sem mislil tudi jaz, ko sem pred devetnajstimi leti zapuščal stariše in domačo hišo in se šel v tuj kraj učiti rokodelstva. Pozneje sem kot pomočnik bil v službi v raznih krajih, šel sem tudi v Ameriko, okusil tam veliko več slabega nego dobrega, ter videl na lastne oči, kako tudi premnog slovenski fant zaman išče sreče v Ameriki. Po preteku devetnajstih let kar sem na tujem, lahko trdim z mirno vestjo, da nisem našel nikjer tako mirnega in zadovoljnega življenja, kakor je bilo pod domačim krovom. Zatorej fantje, ako vas resna potreba ne sili od doma, nikar lahkomišljeno ne silite v tujino; mnogo težav in žalosti si s tem prihranite! Komur je pa usoda odločila, da ne more vedno ostati v domačem kraju, da se hoče naučiti kakega rokodelstva ali kaj podobnega, tistemu bi pa bilo prav topio za priporočiti to-le: Nikar se ne uči obrti, za katero ni upati, da bi mogel

v poznejših letih samostojno izvrševati. Dalje, potrudi se kolikor ti je le mogoče, da prideš kot obrtni vajenec v pošteno krščansko hišo, kjer ne gledajo samo nato, da bi jim kolikor mogoče veliko obdelal, ampak tudi na to, da pomočniki in vajenci vestno izpolnjujejo svoje verske dolžnosti. Nikakor ni zadosti, ako bereš v časopisu: »Sprejme se krepak deček, poštenih starišev itd.« V upravništvu časopisa pač ne morejo poznati obrtnikov cele dežele, še manj pa njih razmere, in vendar je to zate velike važnosti. Ako ni v tvoji okolici zanesljivega mojstra one vrste, za katero se čutiš zmožnega in imaš veselje, obrni se na kako katoliško izobraževalno društvo. Tajniki ti bodo gotovo blage volje postregli s pojasnili iz dotičnega kraja. In ako si prišel v tako hišo, naj ti ne bo vsaka malenkost pretežka, kajti, treba se ti je privaditi strogega reda, kateri navadno vlada v taki hiši. To ti je pa tudi potrebno za poznejše življenje. Ako se boš vestno držal določenega reda, ter natanko spolnjeval svoje dolžnosti, naj te kdo vidi ali ne, potem smeš biti zagotovljen, da boš lahko izhajal, kamorkoli prideš.

Ako pa prideš kot vajenec v delavnico, kjer mojster sam ni dosti prida, še slabši so pa navadno pomočniki; veruj mi, da si postavil svojo časno in večno srečo v veliko, veliko nevarnost. V dokaz tega naj ti bo sledeča resnična dogodba! Pred kakimi dvajsetimi leti je prišel z dežele v malo mesto na Kranjskem mlad in pošten fant učiti se rokodelstva k sicer spoštovanemu mojstvu, kateri se je pa v poznejših letih vdal pijan-

čevanju. Zlasti, ob ponedeljkih ga je bilo malokedaj dobiti v delavnici. Pomočniki so bili brez nadzorstva; to priliko so porabili »kratkega«. Vajenec jim ga je pa moral donášati iz bližnje prodajalne, za trud so mu ga ponudili par požirkov. Iz početka se je fant branil, rekoč: žganja ne pijem. Toda, ker so se iz njega norčevali, zaradi tega, ga je pozneje tudi nekoliko potegnil, s tem je bil privadil se je polagoma te škodljive pijače, in kot pomočnik je lezel vedno globlje v to grdo strast žganjepitja, in kot takemu nikjer ni bilo obstanka. Po več letih je bil sprejet v službo, v kateri je delal tudi pisec teh vrstic precej let, toda ostal je le malo časa. Neko nedeljo ga mojster opomni, rekoč: »Priatelj! Jaz zahtevam od svojih delavcev, da gredo ob nedeljah k službi božji, ti pa danes nisi bil. Pazi torej v prihodnje, sicer ne moremo ostati skupaj.« Posledica tega je bila, da je zahteval in dobil delavsko knjižico, ter odšel dalje. Takrat je bil že strasten pijanec in tudi moralno spriden popolnoma, tako da ga je bilo prištevati med ljudi najnižje vrste. Ne dolgo potem, sem pa bral v »Slovcu« naslednjo notico: V T. so potegnili iz vode vtopljenca, ter spoznali v njem 27 let starega rokodelskega pomočnika V. K. B! je velik prijatelj alkohola; najbrže je šel čez brv pijan, zgubil ravnotežje, padel v vodo in vtonil. Ali ni to zares najžalostnejša smrt za človeka v najlepših letih?

Zares, srce krvavi človeku, ko vidi toliko poštenih fantov, ki prihajajo z dežele v

mesta in trge; v najnevarnejših letih so, in taki pridejo v slabe družčine, katere jih oropajo vsega, kar je lepega, kar je čednostnega, kar je vzvišenega, in potem so v žalost starišev, nadlego sami sebi in drugim; skratka, nesrečni časno in večno.

Pa bo morda kdo rekel; jaz bi se jim ne vdal za vse na svetu ne! Da, to je lahko reči, pa težko, težko spolniti. Ako te ljudje, s katerimi moraš dan za dnem skupaj živeti, zbadajo ter smešijo vse, kar ti je svetega, to dragi tovariš pa boli, in res železne vstrajnosti je treba onemu, ki v takih razmerah ne podleže. Kot pomočnik si pomagaš s tem, da zapustiš službo, težje ti je kot vajencu. Da pa moreš ostati pošten tudi na tujem, bi ti prav toplo priporočil: vpiši se v mladeniško Marijino družbo ali pa vsaj v »Katoliško izobraževalno društvo«. Mlad fant potrebuje tudi poštenega razvedrila; ravno to ti pa ponujajo izobraževalna društva. Kako lepo je, ko se fantje enakega prepričanja zbirajo v prostorih društva in si tam bistrijo um in blažijo srce, ter občujejo bratsko med seboj. Smelo trdim, da sem v tujini doživel najlepše urice pravega veselja ravno v imenovanih družtvih. Zatoraj ljubljene tovariši! Ako vam je kaj pri srcu vaša bodoča sreča, stopite v naše vrste, bratsko vas bomo sprejeli, skupno se bomo borili nasproti vsem, ki v blato teptajo vero naših očetov ter smešijo vzvišene naše ideale. V tej nadi vam kličem: Bog z vami in sreča junaška!

Gorenjski fant.

Vičanom.

Iz celice pozdravov sto,
predragi Vič, moj rodni kraj!
V opravi svatovski blestiš,
povsod zastava, cvetje, mlaj!

Blagrujem te! — Na tvojih tleh
se dviga k nebu tempelj nov;
na tvojih tleh prebiva Bog,
deleč ti srečo, blagoslov.

Blagrujem te, prijazna vas!
Mogočen je zaščitnik tvoj,
sveti Anton bo raz oltar
dobrotno čuval nad teboj.

Vaščani dragi, blagor vam!
Naklonjeno vam je nebo,
prižgalo vam je večno luč,
ž njo dalo sreč je sto in sto.

Oropali ste vrt in log,
nevesti mladi dali cvet;
okinčana pošilja zdaj
»Visoko pesem« v širni svet.

O, to je spev! Kako doni!
Globoko sega vam v srce.
Molče poslušaj sveti prah
očetov, ki v grobovih spé.

Da le za hip bi grob jih dal,
kako bi blagrovati rod,
ki je doživel, da pri njih
oltar postavil je Gospod.

Da, blagor vam! Kako bo čist
odslej veselja žarek vsak!
Od Jezusa bo posvečen,
njegovih rok bo nosil znak.

Pastir najboljši je pri vas,
vam blagoslavlja rodni krov;
na potih vseh vam bo sledil
nebeškomil pogled njegov.

Vaš križ, doslej tako težak,
bo zlajšal božji Mučenik,
in vročo solzo vaših lic
obrisal večni bo Jetnik.

In lažja vam bo pot v nebo,
zavest vam bo sladila smrt,
da hčeram in sinovom vsem
zdaj tabernakelj je odprt.

O blagor tebi, dragi Vič!
Častitam ti iz duše dna,
častitam ti, moj rodni kraj,
ker si dem večnega Boga.

Zato hiti iskren pozdrav
iz celice pred tempelj tvoj
in prošnja, da bi srečo vso
nebo razlilo nad teboj!

S. Elizabeta.

† M. Lavrencija Caprez.

Blagor mu, kogar izbereš in sprejmeš!
Prebivati sme v tvojih lopah. Ps. 64

Vrata iz zakristije v oratorij so se pre-
maknila, počasi so se odpirala in prav tako
počasi in komaj slišno zaprla, nato težke, iz-
mučene stopinje in pojavila se je nekoliko
vpognjena postava 75-letne zakristanke,
blage Matere Lavrencije. Tako je bilo vsak
dan; ne enkrat, zopet in zopet je premerila
vestna redovnica to pot, pot svojih dolžnosti,
pot od dela k Jezusu in od Jezusa k delu.
Tudi danes so se že večkrat zaprla težka za-
kristijska vrata in zdelo se mi je, da mora
tudi dobra zakristanka priti, pa je ni bilo in
je ne bo več. Dobri Pastir je poklical zvesto
ovčico od zemskega truda in boja na Svoje
presveto Srce. Umrla je v nedeljo, 3. maja,
sicer naglo, pa njena lepa duša je bila pri-
pravljena za dolgo pot v večnost. Bolehala je
že več let, a pri vsi svoji slabosti je izvrše-
vala svoje dolžnosti z največjo natančnostjo
skoro do zadnjega izdihljeja. Delo je bilo njen
element, delo in molitev njena edina strast.
Z ono natančnostjo, ki je bila značilna v nje-

nem delovanju, je skrbela prav do zadnjega
dne za Gospodovo svetišče. Majniški oltar je
bil njeno zadnje delo, nanj je položila svoje
zadnje žrtve in Kraljica majnika je vstavila
ob tem delu zadnji biser v krono njenega
življenja. Od majniškega oltarja se je vrnila
v celico, strta na telesu, a lepa, bogata na
duši. Huda bolezen jo je položila na smrtno
postelj. Prvi majniški dar ji je bil Jezus v sv.
Popotnici. Ker je bolnici nekoliko odleglo,
smo upali, da nam jo dobri Bog še ohrani. V
nedeljo zjutraj po sv. obhajilu je bila vse pre-
vzeta velike milosti, da jo je ljubi Jezus zo-
pet obiskal. Vsaki sestri, ki je prišla k nji, je
vidno ginjena pripovedovala: »Dobri Pastir
je bil pri meni,« in solza veselja ji je zalila
oko. Zadnja solza, ali niti bila ti najjasnejši
dokaz, kako tesna je bila vez med božjim Že-
ninom in njegovo izvoljenko — ali nam nisi
ti zadnjikrat pokazala, koliko milosti in to-
lažbe je izlil Jezus ob svojem zadnjem obisku
v srce, ki ga je tako ljubilo, ki je zanj vse
storilo in žrtvovalo? — — — Ko je ob 10. uri
pozvonilo k sveti maši, se je bližal dobri Pa-

stir svoji ovci, ki mu je šla nasproti. Napravila se je v oratorij, pa ta pot ji je bila pot v večnost, v nebesa. Nečaj stopinj pred korom je omahnila, prejela sv. poslednje olje in med molitvijo svojih sosester je izročila Bogu svojo blago dušo.

M. Lavrencija Caprez, samostanska hišna prefektinja in jubilentinja, je bila rojena v Ljubljani, 16. maja 1833. Njen oče, Krištof Caprez, je bil rodom Švicar iz Luzerna, mati pa je bila iz imovite rodbine Hoinig iz Ljubljane. Mala Julija, to je bilo krstno ime blage pokojnice, je bila izredno živahna in vesela deklica in je obiskovala vnanjo uršulinsko šolo v Ljubljani. Na božji klic je vstopila v samostan, prejela redovno obleko 16. avgusta 1852 in naredila slovesne obljube 4. junija 1857.

Kot učiteljica je delovala na vnanji uršulinski šoli dolgih 45 let, in je prav težko zapustila to tako priljubljeno torišče apostolske gorečnosti. Lepo število ljubljanskih gospe in gospodičen se je spominja kot svoje nekdanje učiteljice s toplo zahvalo in velikim spoštovanjem. V šoli je bila natančna in je z milo resnobo vzdrževala strogo disciplino. Pa dasi precej stroga, vendar ni mogla prikriti, da so ji učenke zelo pri srcu, da jih ljubi z veliko materinsko ljubeznijo in to ji je prisivajalo srca. V očeh smo ji brale, da smo njene, da nam hoče dobro, zato so nam bile njene besede tako drage. In to, kar jo je odlikovalo vse življenje, želja namreč, vsakogar razveseliti in osrečiti, to lepo nalogo je vršila tudi v šoli, tudi tam je hotela biti srečna med srečnimi. Enoindvajset let je že in vendar se še tako živo spominjam, koliko tihega blaženstva se je vselilo v moje srce takrat, ko me je blaga M. Lavrencija prvič nazvala »malo nunico« in ko mi je potem ta ljubki naslov rdeče vpisala v mojo slabo pisano nalogico. Tisočera hvala ti za to, blaga učiteljica! Hvaležna sem ti, hvaležna tembolj, ker si mi prav s temi besedami označila pot, na katero me je klical Gospod!

Vse redovno življenje — nad 55 let — je bila M. Lavrencija samostanska zakristanka. Ob tabernaklju so ji potekali dnevi, ob taber-

nakelju je delala in molila, ob tabernaklju se je posvetila. Vsa njena skrb je bila edino za Jezusa, za njegovo svetišče. Vse, kar je bilo zanj, ji je bilo nad vse drago. Z veseljem je pozdravila cerkveno perilo, ki ji je dohajalo z raznih krajev, da ga iznova očisti in pripravi za sveto opravilo. Koliko svetih hostij je narezala, kolikokrat je napolnila ciborij in kaj je ob tem blaženem delu govorilo njeno srce z Jezusom, to je bilo in ostalo njena skrivnost. V cerkvenih shrambah in zakristijskih prostorih je bilo vse v najlepšem redu, vse je moralo biti popolno, vse dovršeno, kar je bilo za Boga.

Kot redovnica je dosegla blaga pokojnica svoj visoki cilj v toliki meri, kolikor je bilo to njeni gorečnosti le mogoče. V pokorščini in vseh redovnih čednostih nam je bila najlepši vzor. Njeno skromno, a prikupno vnanjost je dičilo neprisiljeno dostojanstvo, ki ji je pridobilo spoštovanje in vdanost vseh, ki so jo poznali. V svojem nastopanju je bila nežno-ljubezniva, v občevanju prijazna, vsem je hotela postreči, vse razveseliti. V razvedrilnih urah je bila duša zabave. Njena šaljivost je bila neizčrpna. Pripovedovala je tako priprosto in prijetno, da jo je vse rado poslušalo, in prisrčen smeh je bil navadni konec njenih povestic. Svoj čas je bila vrla pevka in je tudi zadnja leta prav rada zapela. Dasi bolehnna, ni nikoli tožila. Tiho je hodila svojo, včasih zelo trnjevo pot, in je posvetila blaženo skrivnost dušnega trpljenja in telesnih bolečin edino svojemu Ženinu, ki je bil njenih žrtev tembolj vesel, čim manj so jih slutili drugi. Obče spoštovana in čislana je bila M. Lavrencija povsem vzorna redovnica, ki ni nikdar z najmanjšim madežem zatemnila sijaja svojega vzvišenega poklica.

In tako lepo, vzorno življenje je venčala lepa, blažena smrt. Blaga zakristanka, ki je vztrajala vse življenje na častni straži pred sv. Rešnjim Telesom, je zamenila svoj zemski raj z večnim rajem in prejela plačilo izvoljenih.

Počivaj v miru, blaga učiteljica, in spominjaj se nas v večnih prostorih!

S. Elizabeta.

Učenci uče učenjaka.

(Malo zares, malo za kratek čas.)

Ta naslov se bo zdel marsikom nekoliko čuden, toda potrpite nekoliko, hočem vam povedati, kako sijajno so osramotili v verskih resnicah dobro podučeni šolarji učnega sramotivca verskih resnic.

Nekak popotni »učenjak« je nekega dne došel nekaj dečkov na veliki cesti. Knjige in pisni zvezki, ki so jih imeli v rokah ali v kovčekih na hrbtu, so pričali, da so učenci, ki gredo v šolo. In obnašali so se tudi kakor dobri učenci, pametno so hodili, spodobno se odkrili in lepo pozdravili neznanega gospoda, ki je prišel za njimi s smodko v ustih, kakor je že navada taki gospôdi, in pa z marsikatero zmotko v glavi.

Gospodu se je bila namreč v slabem vremenu in viharnem življenju skoraj do tal porušila prava vera in na nje mestu mu je napolnjevala glavo neka maloprida učenost, kakor navadno na starih razvalinah koprive in trnje in razna zelišča rastejo.

»Ali v šolo, učenjaki mladi?« ogovori gospod učence po pozdravu.

»Dà, gospod,« odgovore uljudno dečki.

»Kaj se pa učite imenitnega v vaši šoli?«

»Brati, pisati, računati pa krščanski nauk.«

»Lepo, lepo! Pa krščanski nauk! Kdo vas ga uči?«

»Tudi gospod učitelj!«

»Kako to? Zakaj nimate kateheta za ta nauk?«

»Gospod župnik so stari in bolni v nogah, da ne morejo hoditi tako daleč, ker je naša šola poldrugo uro hoda od cerkve. Pa imajo tudi vse zaupanje na gospoda učitelja, ki jih imajo jako radi in vedo, da nas prav učé.«

»Jaz pa mislim, da vaš učitelj nič prav ne uči; meni se celo zdi, da še šteti ne zna vaš učitelj.«

»Oj, gospod, znajo, znajo, pa še kako!«

»Kako neki? Ali ne uči, da so Bog Oče, Bog Sin in Bog sv. Duh le en sam Bog?«

»Seveda učijo tako; saj je tako prav!«

»Vidite; ki ne znate šteti, ne vi, ne vaš učitelj. Oče, Sin in sv. Duh to so trije, meni verjemite!«

»Pa ne trije bogovi, temveč tri osebe.«

»Kako da ne bogovi? Prva oseba je Bog, druga oseba je tudi Bog, to sta dva Bogova, in tretja oseba je zopet Bog, to so torej trije Bogovi. Tako se prav šteje, pa nič drugače.«

»Ne, ni prav, gospod, tako šteti.«

»Kdo pravi, da ni prav tako?«

»O, mi!«

»Vi pravite, ker ste neumni. Pa kdo more spričati?«

»Mi! prav lahko, gospod!«

»Kapa kosmata, jako radoveden sem.«

»Poslušajte, gospod! Pri nas na šolskem vrtu raste hrast, ki ima tri vrhe, vse tri jednako velike in čisto podobne drug drugemu. Gospod učitelj so nam jih pokazali in nam zraven povedali tako: Vidite, ta hrast, ki ima tri vrhe, prvi vrh je hrast, drugi je tudi hrast, kaj ne, in tretji je zopet hrast, kaj pa da je! In vendar niso trije hrasti, ampak le en sam. Tako so tudi tri božje osebe. Prva je Bog, druga je Bog in tretja je tudi Bog in vendar niso trije Bogovi, ampak le en sam Bog.«

»Oho! to je pa sleparska učenost,« pravi gospod v zadregi, »saj vrh še ni cel hrast.«

»Je pa cel vrh hrast,« odgovore dečki, in veseli zmage, se zasmеjejo.

»Če pa kdo pride in dva vrha odseka, kaj bo pa potlej?«

»Hrast bo ostal hrast, tudi ko bi imel samo en vrh; in Bog je in ostane eden v treh osebah, ker božje osebe ne more nihče odsekati.«

Gospoda že kar jezi modro govorjenje učencev. »Žabe napihnjene,« pravi s prisiljenim nasmehom; »Ali mislite, da umete sveto Trojico, ki trdijo duhovni, da je še sv. Avguštín ni?«

»Ne, gospod,« odgovore dečki, »mi ne mislimo, da jo umemo. Tisti hrast so nam gospod učitelj pokazali le za primero, pa mi bi na sveto Trojico tudi brez te primere verovali, čeprav je ne moremo umeti, kajti to je skrivnost svete vere, ki jo je Bog razodel.«

»Hm! Skrivnost; veste kaj je skrivnost? Kjer so njih nauki pameti nasproti, pravijo duhovni, da je skrivnost, ker si drugače ne vedo pomagati.«

»Gospod učitelj pa nas uče,« pravijo učenci, »da skrivnosti svete vere niso pameti nasproti, ker so jih verovali najpametnejši možje, ki so bili na svetu od Kristusa do današnjega časa.« In pravili so tudi, da niso samo v veri skrivnosti, ampak tudi v prirodi. Mnogo prirodnih skrivnosti, pravijo, da ne znajo razlagati celo najučenejši prirodoslovci. Zraven so nam povedali več primer; n. pr. iz želoda raste hrast, pa kako je to mogoče, ne vé noben učenjak.

»O, vedeži, vi, in vaš učitelj! Vi veste. seveda. kaj prirodoslovci ne znajo razla-

gati. Veste, iz želoda raste hrast zato, ker je želod hrastovo seme.«

»To je res; pa prav to je skrivnost, kako iz semena kaj zraste, — iz knofa pa nič.« Poslednje besede je dodal najnegavnejši; ostali so se nekoliko poredno nasmejali. Gospoda je speklo, vendar je skušal zatajiti jezico, ki ga je spreletela. »Po natornem zakonu,« je dejal nekoliko zamišljeno, »zraste iz semena rastlina, kaj vam tega ni povedal vaš učitelj?«

»Gospod učitelj so nam tudi to povedali,« odgovore dečki, »pa zatrdili so nam tudi, da z besedo »natorni zakon« skrivnost ni odpravljena, ampak samo priznana, ker so vsi natorni zakoni skrivnosti, ki jih največji prirodoslovci ne vedo kako razlagati.«

Neverni učenjak je bil vesel, da so med tem prišli do šolskega poslopja, in se je tako znebil nadležnih branivcev svete vere, ki jim s svojo plitvo učenostjo ni mogel priti do živega.

Tako podučite tudi vi take nevedne »učenjake«, ako se vam približajo s svojo modrostjo!

Slovinci v Lurdu.

(Piše urednik.)

Deo gratias! Hvala Bogu! Ni je primernejše besede, s katero bi mogel pričeti pisati potopis prvega slovenskega romanja v Lurdu, kakor: Hvala Bogu! In še enkrat in stokrat hvala Bogu, da se je tako srečno izšlo! Zares iz srca smo zapeli »Te Deum laudamus« v frančiškanski cerkvi v Beljaku, preden smo se razšli vsak na svoj dom.

Ni bila mala reč: 600 ljudi podati se na tako daljno pot, z vsem potrebnim dobro preskrbljenim biti in se vsi srečno vrniti domu. Med 600 ljudmi, tudi če so doma in če so vsi zdravi, v 14 dneh že lahko kdo nevarno zboli ali umrje. Tukaj pa smo bili na daljnem potu, vozili se cele noči, imeli mnogo bolnih oseb s seboj, — nekateri precej močno, — pa ni ne eden nevarno obolel. Vzeli smo s seboj sveto olje, pa, hvala Bogu, ni bilo treba odpreti pu-

šice. Ali ni bilo v tem-le nekoliko nadnaravne pomoči? ...

Ravnotako srečni smo bili glede vožnje. Toliko ljudi, večinoma potovanja in velikih mest nevajeni, pa ne eden se nam ni izgubil, ne eden zaostal. Pač, tje grede je neki mož s Štajerskega zaostal v Tuluzu, zadnjem večjem obstajališču pred Lurdom. A drugo jutro — mi smo došli zvečer — je bil že za nami. Delal nam ni nobenih sitnosti; komaj smo izvedeli, kaj se mu je pripetilo. V Lijonu je cerkev Furvier daleč od kolodvora na griču, hoteli raztreseni daleč naokolu med morjem hiš, naši ljudje so se brezskrbno spustili po mestu in barantali pri kakih prodajalnah za »odpustke« in razglednice, katerih so poslali domu na cente — jaz sem poslal s celega pota samo dve in sicer zadnji večer v Lurdu,

za več ni bilo časa; to bodi povedano v opravičenje vsem onim, ki so od mene kaj pričakovali pa nič prejeli. Torej naši ljudje so se tako razgubljali po mestu, in dejal sem: Če jih pa tukajle ne bo 50 zaostalo, pa smo dobri! Vlak je odžvižgal — ne enega ni manjkalo! . . .

Toda preden začnem pripovedovati zgodbe po vrsti, treba, da malo nazaj posežem.

Še pred pa par besedi v opravičenje romanja — kakor jih je že »Slovenec« prinesel.

zna — ta čast mu gre! — samo on. Zato bi se nam za malo zdelo, pričkati se s tem ostudnim listom in mu kaj dokazovati. Nekaj besedi samo onim, ki so dobre volje, pa imajo morda tudi kake pomisleke zoper romanja.

Mi smo v dobi živahno razvite turisticke (potovanja). Turistika je v cvetu, pa je tudi — v časti. Celo poletje je ves omikani svet podoben razdraženemu mravljišču, kjer begajo in tekajo mravlje v največji naglici na vse mogoče strani. In kdor kam gre, si šteje to v čast, ter s ponosom pripoveduje, kje da

Cerkev v Cerngrobu.

Tako-le je med drugim pisal binkoštno soboto:

Kadarkoli se kje v kakem kotu slovenske zemlje pripravlja kak Slovenec, da skup zveže svojo culico in se podaja na božjo pot, tedaj se redno prikaže in oglasi za njegovim hrbtom stari Judež Iškarijot s svojim kljukastim nosom, špičasto brado in zamazano možnjo v roki — »Slovenski Narod« namreč — ki prav farizejsko vzdihuje in toči solze nad »to potrato«, nad denarjem, ki ga naši rojaki nesejo na tuje. Vse to pové »Narod« seveda na tako neskončno ostuden način, kakor

je hodil in bil. — Sme se torej in častno je, iti na vse plati sveta, — samo na božjo pot se ne sme! Sme se na visoke gore v nedeljo in praznik brez službe božje, sme se v Švico — samo ne v Einsiedeln, sme se v Italijo — samo ne v Rim do papeža, sme se na Francosko — samo ne v Lurd, sme se na Dunaj in v Prago, v Berlin kakor v Peterburg, sme na severni tečaj in okolu zemlje, — sme! In zakaj bi se ne smelo? Nikomur iz naših vrst še zdaleka na misel ne pride, zaradi takih potov — pa naj ga naredi eden, sto ali tisoč — očitati komu zapravljivost ali zgubo časa. Zdelo

bi se velika umazanost, katere bi se moral vsak sramovati, tako očitane!

Samo če pride k turistiki tudi verski namen, tedaj je škoda denarja in škoda vsega! In vendar preprosti človek ne potuje drugače, kakor če gre na božjo pot. To je njegova turistika. Ali ima pa pravico do potovanja in pravico do »zapravljanja« samo gosposki človek, samo liberalec?! Potovanje je razvedrilno in poučno obenem. In kdo bolj potrebuje razvedrila in pouka, kakor delaven človek?

Romanje je tedaj že s stališča turistikke opravičeno. Zakaj bi preprosti človek ne smel nikamor po svetu pogledati? Če pa gre zraven še iz pobožnega namena, zavoljo tega potovanje vsaj nič slabše ni, če bi že boljše ne bilo. — Seveda vernemu človeku je glavna stvar na božjem potu pobožnost; ogledovanje, to se stori mimogrede.

Odgovorimo še na en ugovor, ki se časih sliši ne toliko od nasprotnikov, ampak iz naših vrst: Ko bi se ta denar mesto za potovanje obrnil za kak dober namen! — Ja, ko bi se! — Toda v resnici se pa to le nikdar ne zgodi. Vprašam Vas, ljubi romarji, če bi vi ne bili šli v Lurd, ali bi bili dali tiste stotake kar tako za kak dober namen? Prav gotovo ne! Mislili bi se bili: Zakaj bi moral ravno jaz in ravno zdajle dati 250 ali 400 K za dobre namene? Zakaj pa drugi ne? — Denarja bi ne bili dali, ampak imeli bi ga. Denar pa ni samo zato na svetu, da ga ljudje imajo ampak tudi, da ga po pameti rabijo in uživajo. In ravno za kako tako prijetno, nedolžno, da, sveto reč porabiti ga, ni škoda, ki budi človeku celo življenje prijetne spomine.

Za naš glavni dobri namen, za škofove zavode, smo romarji zložili ob tej priliki več, kakor če bi bili doma ostali.

Toliko v opravičenje romanja. S tem nočem zagovarjati čezmernega, preobilnega romanja; toliko, kar je prav. Kakor slišimo, so zdaj naši romarji in drugi, ki jih slišijo pripovedovati, tako navdušeni za Lurd, da bi lahko napravili romanje v Lurd vsako ali vsaj drugo leto. No, te želje je treba nekoliko krotiti in jih pridrževati v mejah

zmernosti. A kadar pride čas naokoli, kdo bi hotel braniti?

No, zdaj, ko mislim, da smo se pred svetom lepo oprali, pojdimo pa naprej in povejmo še kaj drugega.

Misel, da bi Slovenci enkrat skupno romali v Lurd, je že dolgo časa živela med nami. Kako znano, se je bila ta misel enkrat že ponesrečila. Pa ravno takrat je uredništvo »Bogoljuba« obljubilo skrbeti za to, da zagotovo pojdemo.

Presvetli knezoškof so mu dali pooblastilo in naročilo, da romanje izpelje.

Jeseni leta 1905. o priliki V. avstrijskega katoliškega shoda sem tedaj vprašal v svetovnoznanu Kukovi (Cooock) pisarni na sv. Štefana trgu na Dunaju, če bi nas hoteli v Lurd ekspedirati. Kajpada so sprejeli ponudbo; toda obveze ni bilo med nami še nobene. Maševal pa sem tiste dni v farni cerkvi sv. Florijana v V. mestnem okraju. (Oprostite, ljubeznivi bravci, da pišem sam o svoji osebi; rajši bi ne; pa se je težko ogniti, če hočem povedati kolikortoliko zanimivo zgodbo pripravljanja tega romanja.) Nevem kako sva že prišla z ondotnim župnikom Mechtlerjem v razgovoru na Lurd, kjer je bil on že večkrat kot duhovni vodja. Nasvetoval mi je kot najboljšega podjetnika ali tehničnega vodja gosp. Štefana Bolla. Takrat nisem utegnil govoriti z Bollom; a komaj sem dobro domu prišel, je bilo že Bollovo pismo za menoj. Nedolgo potem zapelje ljubljanski izvošček pred neko ponižno župnišče na Kranjskem, in iz voza stopi Štefan Bolla. Bil je mlad, visok, prijazen mož. Rekel je: kdaj ima kmet najbolj čas? Odgovoril sem mu, kolikor vem, da mesca maja.

Toda takrat smo romanje odložili. Za leto 1906. je bilo prepozno. Leta 1907. pa tudi ni kazalo hoditi, ker so slišale želje: Počakajmo jubilejnega leta, takrat se bo ložje dobilo potrebno število. Pa smo počakali, Mesca novembra 1907. se je dal Bolla zopet videti na kranjskih tleh. Naredili smo pogodbo, da pojdemo maja 1908., in če nas bo tudi samo 100 ali še manj. Bil je pa Bolla bolehav; kašljal je in se mi je smilil. Kmalu potem je odšel na jug zdraviti se.

Nekega dne dobim pismo od njegovega strica, Viktorja plem. Köverja, s katerim sta romanja skupno prirejela, da je Bolla v Italiji nenadno umrl, da pa on sprejme vse njegove obveznosti. In tako je plemeniti Köver postal naš podjetnik ter nas spravil v Lurd. Bilo mu je težko, delo, katero sta dosedaj opravljala dva, izvesti sam. Razun tega je bilo število naših romarjev za polovico večje, kakor pa sta jih imela dozdej z Bollom skupaj. To dvojno važno okoliščino je treba uvaževati, ako je morebiti bila kje kaka pomankljivost. Kljub tem velikim težavam je pa mož svojo nalogo, kakor so se romarji prepričali, izpeljal dobro in prav dobro.

Gotovo je edino pravo načelo, da dajmo zaslužiti domačim ljudem, rojakom, kjer je le mogoče. A tu se nam nikakor ne more zameriti, da smo vzeli tujca. Prepričan sem, da bi noben naš rojak ne bil v stanu tako povoljno izpeljati tolikega podjetja, kakor je bilo to romanje; zato ne, ker nobeden še s takim podjetjem opraviti ni imel. Obravnava in tako natančno določiti vse z železniškimi upravami treh držav, s toliko hotelirji, preskrbeti postelje za 600 ljudi na treh krajih, nasititi trikrat na dan istih 600 ljudi v teku dobre pol ure, — prosim vas, to niso malenkosti. Za to je treba nekaj znanja in skušnje.

Resnici na ljubo bodi povedano še, da je pl. Köver krščanski mož, in vsaj za na božjo pot imam rajši krščanskega tujca, kakor do-

mačega liberalca. Po vsem tem smemo reči, da je bil podjetnik prav izbran; in če bi danes imeli napraviti kako podobno pot, bi ne vedel nobenega boljšega svetovati. — Če se pa kak domač krščanski človek loti takega podjetja, tako, da se mu bomo mogli zaupati, oprijeli se bomo njega.

Veliko smo premišljali že z rajnim Bollom, kaj storiti, da bi nas bilo vsaj za en pošten vlak, vsaj 250. Sploh se je že prej mislilo, da bi šli z brati Hrvati skupaj. Bila je to idealna misel in želja; pa manj praktična, kakor idealna. Razlogov za to nepraktičnost je več. Neuki ljudje obeh narečij se med seboj vendar težko razumejo. Komanda bi morala torej biti v obeh narečjih, pa tudi pridige bi morale biti dvoje vrste; torej bi jih na vsak del le polovico prišlo. — Kljub temu smo bili mi za združenje pripravljeni in smo čakali, kdaj da se bomo začeli drug drugemu kaj približevati. Ker so pa hrvatski listi pisali samo o hrvatskem hodočašču, dasi so želeli tudi nas imeti, smo se bali za svojo samostojnost, in smo rekli: Pa pojdemo sami, 200 se nas bo že dobilo; sicer pa gremo, če nas je tudi le 100!

Koliko nas je potem bilo, to veste. Kam bi se bili dali, ko bi šli s Hrvati! In kake preglavice je nam delalo to veliko število — katerega smo bili pa kljub temu veseli — to boste slišali prihodnjič.

(Dalje prihodnjič.)

Kakó je postal kardinal.

13. junija (sv. Antona praznik) l. 1830. je bil krasen pomladanski dan. Na trgu pred frančiškansko cerkvijo na Dunaju je stalo mnogo veselih dečkov, ki so iz šole grede z velikim zanimanjem ugibali, s katerimi igrami bi se razvedrili v prostem času. Ravno, ko je bil razgovor najživahnejši, stopi iz cerkve frančiškanski brat, prihiti k dečkom ter poprosi, naj bi eden izmed njih šel za ministranta k popoldanski službi božji, ker v to

določenega dečka še ni in ga tudi ni več časa čakati.

»Kaj še« — zakličejo nekateri drzni fantalini — »veseli smo, da smo malo prosti, zdaj naj pa še te ure prebijemo v cerkvi!«

Eden pa, bil je največji, stopi pred frančiškanskega brata in pravi: »Danes je moj god in vesel bi bil, kaj storiti za Boga.« Brat ga prijazno pogleda, prime za roko in reče: »Da, ti si pravi. Le hitro idiva!«

V cerkvi že kleči mnogo vernega ljudstva. Kar zapoje zvonček pri zakristiji in k oltarju pristopi kot ministrant 10-letni Antonij Gruscha (beri: Gruša) s svečnikom v roki in za njim duhovniki. Še nikdar ni mali Antonij s tako pobožnostjo klečal pred oltarjem, nikdar ni smel tako blizu gledati Marijine podobe, kakor danes.

Pobožnost je končana. Duhovnik dá le še blagoslov z Najsvetejšim vernemu ljudstvu, pa tudi malemu ministrantu, ki globoko prikloni glavico.

Polagoma se poizgube ljudje. Cerkev je skoro prazna. Vse je tiho, tako praznično

tiho. Le mali Antonij še kleči pred Marijino podobo in moli, prosi prisrčno: »Daj, Marija, da Ti bom enkrat pri oltarju služil kot duhovnik!« In Marija je uslišala prošnjo svojega otroka in prosila božjega Sina zanj.

Ministrant je res postal duhovnik, da, še več — škof in zdaj je kardinal in knezonadškof dunajski. Vsako leto na praznik svetega Antona se vrne pred ta Marijin oltar, kjer je klečal prvič kot ministrant pred 77 leti in zahvaljuje vedno vnovič Marijo za veliko milost, ki mu jo je takrat izprosila.

Kako sem potoval v sv. deželo.

(Dalje.)

Predno smo prišli v hospice, ki so bili naše stanovanje za osem dni, smo morali mimo toliko in toliko prodajalcev devocionalij, ki so nas za roke in za obleko vlekli v svoje »katoliške« prodajalne, ki so nam stiskali v roke svoje karte, ki pravijo, da drugega ni treba, nego le vstopimo naj in si ogledamo bogato zalogo. Nazadnje smo se le prerinili do velikega hospica. Velika hiša je ta hospic; sezidali so ga francoski redovniki, asumpcionisti, med vratni stoji vratar s fesom na glavi, mogoče da je katolik, mogoče da je mohamedan, govori vrlo dobro francosko. Na dolgem hodniku nas sprejmo redovniki, vzemo nam nakaznice, ki so nam jih bili dali v vagonih, ter nas vedejo prijazno in elegantno, kot to Francozi znajo, v sobe. Meni so sobo odkazali v drugem nadstropju. Vesel sem bil; zraka bo dovelj, ker je visoko zidano, sobe so imele najmanj po štiri metre višine. Še bolj sem se oveselil, ko sem videl zunaj na hodniku vodovod; pet dni smo se parili na morju, v Jeruzalemu bo dovelj vode, ki pride iz mogočnih vŕdnjakov. Polagoma se zbiramo v pritličju na hodniku, da nas močni hišni zvon pozove v obednico. Hodniki spodaj in v prvem nadstropju imajo ob zidu dolge divane, kjer smo vse dni radi posedali, pušili, se pogovarjali. Obednica je oblastna dvorana ne železnih stebrih, nas vse so vanjo spravili, več nego 230; stregli so nam redovniki, ki so se pač precej potili. Kuhinja je bila po francoski maniri.

Tudi to je bilo po francosko, da je bil glavni obed ob 7. uri zvečer; in precej živahni smo bili, imeli smo si marsikaj povedati. Po večerji vstane kanonik Molz iz Speyerja in pove, kakšen denar vzemo po trgovinah. Vse druge je naštel, nemškega, belgijskega, našega avstrijskega ne, akoravno Jeruzalemčani ne govore o drugem nego o avstrijskih kronah in francoskih frankih. Nemci nam niso pravični. Spal sem še precej dobro prvi pot v svetem mestu; a v Jafi in še v Jeruzalemu mi je bučalo po ušesih enakomerno butanje ladijinega stroja in zemlja se je gibala pod nogami, kot se je ladija pet dni zibala. Zjutraj dne 24. julija grem v lepo kapelo asumpcionistov maševat. V prvem nadstropju je, nad obednico, vse je čedno, snažno; Bavarci radi postrežejo kot na ladiji in ministrirajo. Za danes nismo imeli pravega programa: to se pravi, prekrižali so nam ga pravoslavni, ki so obhajali v cerkvi božjega groba posebno slovesnost na čast grške kraljice. To se pravi, privatno si lahko šel v svetišče, celi skupini ni bilo mogoče, ker nismo mogli svoje pobožnosti opraviti. Nebo sveti nad nami jasno kot ribje oko, nikjer nobenega oblačka. Ko sem to jutro koj zgodaj šel na teraso, od tam po stopnicah v stolpu, sem stopil prvokrat v svojem življenju na ravno streho; lep razgled na vse strani, če se more od solnca razbeljeno kamenje tako imenovati, a pregleda nisem imel nobenega, saj Jeruzalema še nisem

obhodil. Spodaj pod menoj ropoče stroj, Arabec ga oskrbuje; po dnevu jim drobi kamenje za beton; v orientu ne poznajo zidave z opeko nego le kamen in cement; zvečer jim goni dinamo, asupcionisti imajo svojo elektriko; koj sinoči pri prvi večerji so naenkrat ugasnili vse žarnice po veliki dvorani, ob steni pa se zasveti križ, narejen iz par sto žarnic na rudeči podlagi; vstali smo in Bavarci so zapeli pesem. Še parkrat so tako naredili med večerjo; prvokrat je nenadni in nenavadni pojav napravil efekt. Ker smo morali prvi dan drugače uporabiti, gremo v župno cerkev jeruzalemsko, imenuje se sv. Salvator; po stopnjicah moramo navzgor v veliki hiši in gori se odpre vhod v to glavno frančiškansko cerkev. Cerkev je velika in koj sem si dejal: nisimo doma; ker stoje pred velikim oltarjem visoke sveče na visokih svečnikih, kot da bi nastavil naše velikonočne sveče; tudi svetilke pred oltarji so od stropa doli vse drugače olepšane kot pri nas. Kratek nagovor ima bavarski frančiškan; pri slovesni maši so bavarski duhovni peli koralno. Po maši so ogledamo vse, kar store frančiškani za kulturo sv. dežele. Ti varuhi božjega groba, ti čuvarji svete dežele, ki so prelili zanj toliko pota in krvi, so občudovanja vredni. Ogledamo si njihovo tiskarno združeno s knjigovoznico; kršчени zarjaveli Arabci so stavci; prvokrat sem videl arabski molitvenik, občudoval eleganco te pisave; voditelj nas vede v moderno urejeno pekarijo; stroj mesi testo; peč je velika, kruh se peče na železni plošči, ki se iz peči ven potegne in zopet nazaj potisne; pečejo kruh za vse bližnje samostane okolu Jeruzalema in za toliko arabskih domačih revežev, ki so seveda velikrat reveži, ker ne marajo delati nego se zanašajo na dobrotnost frančiškanov in potnikov. Snaga v pekariji, ki je par metrov visoko obložena z gladkimi ploščami in ima kamenita tla, je vzorna. Potem gremo v kovačnico, stroj goni mehove; ravno sta dva kovala železo za železno posteljo; naprej stopamo v prostorno delavnico, kjer je kot v tiskarnici na zidu visela Mati božja, pred njo je gorela luč; gledali smo na mizarje, vsak s svojim fesom na glavi; radi bi govorili, a razumeli nismo arabski; na drugem koncu delavnice je prav za prav mal ateljé, tam je etabliranih par rezbarjev, ki so izdelavali prav čedne okvire, kolikor sem v naglici videl. Slednjič gremo mimo strojarne, kjer arabski mašinst gospoduje nad strojem, in pridemo v veliko zalogo žita, kateri je priklopljen mlin. Občudujemo revne, ponižne sinove sv. Frančiška, ki vršé tako

veliko kulturno delo. Napotimo se domov. Treba je pasirati množico čez vse vsiljivih prodajalcev, ki nas silijo in vlečejo in vabijo v svoje katoliške prodajalne. Vsi govore dobro italijansko, a denar laški nima nobenega kredita. Pred hospicem te vabijo fotografi, da se daj fotografirati v arabskem kostumu; da imajo že vse pripravljeno; za 1 K, to ceno kmalu skrči na 1 frank; dečki suh mladič ti ponuja s tenkim glasom fese, eden imajo razglednice; če bi hotel, bi prvi dan toliko nakupil, da bi ne vedel kam z rečmi. Ohladili se čez dan nismo nikoli, ker na cesti smo se potili v solncu, doma smo se do dobrega spotili v obednici, opoludne in zvečer; če je bila tudi dvorana, jedilnica, jako zračna, smo jo segreli, ker nas je bilo malo manj kot 250 v njej; in juha in kozarec vina naredi pot. Pogrešali smo dobrega govejega mesa in prešičjega; tega v sv. deželi nismo dobili, ker ga ne jedo ne Judje ne Turki. Pač smo se naslajali z bravino in parkrat z gazelinim mesom. Po obedu grem ven na cesto. Okolu lazim, ulice nimajo imena, kot pri nas; hiše imajo številke, ki so v arabščini kar na zid namazane; solnce tako jasno sveti, da ti vid jemlje, zato ima skoro vsak človek očala. Na očeh bolnih in oslepelih domačinov je vse polno. Kmalu za našim hospicem se začne pravoslavni, ruski del Jeruzalema. Srečaval sem romarje z močnimi škornji, z dolgimi lasmi, srečaval sem romarice, pristo oblečene, z ruto na glavi, ogledavali so si prodajalne, poslušal sem njih govorico, vesel sem jih bil: bili so Rusi, govorili so mehko ruščino; in takih romarjev srečaval sem dan na dan; mora jih priti v Jeruzalem vsako leto veliko tisočev: obžalujem, da nisem mogel pobližje ogledati ruskih cerkev in ruskih hospicov. Prodajalne imajo drug značaj nego naše; drugačne podobe, drugačne svetinjice, drugačni križi, drugačne sveče, na vsem se vidi, da služijo pravoslavnemu bogočastju. Trgovci te vabijo po ruski v trgovine; škoda da ne znam dobro ruski; več bi užil v Jeruzalemu.

Pred fotografično izložbo najdem po črnogorsko oblečenega kavasa avstrijskega konzula, za pasom ima pištolo, češ to je potrebno, ker v mestu se ni mogoče zanesti na turško policijo. Kavas je rojen Dalmatinec, vere pravoslavne; vesel sem bil, da sem mogel govoriti po hrvaško. Po treh so nas asumpcionisti fotografirali v dveh skupinah; eden izmed redovnikov je dober fotograf; hoteli so imeti vrsto fotografij romarjev, katere sprejmejo v svoj hospic. Ker je časa dovolj bilo, grem po hodniku velikega hospica

naprej in pridem v drugo kapelico, ki jo imajo asumpcionisti. Manjša je nego prva, ima tri oltarje, prva pet, pa je mnogo bolj dragocena, ima vse podobe, vse okraske iz mozaika; prvotna barva je bila mišljena svetlo modra jasnega neba; na tej podlagi so vsi okraski; nekaj skrivnostnega je v tej kapeli, ki je mešanica francoske baroke in mavriško orientalskega sloga. Koj na levo od kapeličnih vrat vedejo zavite stopnice navzdol, spodaj nad vrati napis v francoščini z zlatimi črkami: Muzej. Vrata odprta, redovnik s sivo brado sedi notri, vstop je dovoljen. Kar zavriskal bi od veselja. Dosedaj nisem še slišal, da imajo v Jeruzalemu muzeje, kjer so shranjene dragocene starine svete dežele. Še sanjalo se mi ni, da se najde toliko starožitnosti; kaj bi še le našli, če bi sistematično izkopavali. Mnogih reči nisem razumel v sv. pismu; zdaj mi je jasno, ker sem gledal z lastnimi očmi, kar opisuje sv. pismo. Celo zbirko ilovnatih posod imajo, priproste in fine leščerbe, male judovske sarkofage; zdaj razumem, kaj se pravi, Jezusa polože v nov grob, kjer še nobeden ni ležal. Kostni mrtveca so Judje vzeli in jih deli v kamenit sarkofag, v grob so lahko položili novega mrlj-

ča; torej pred Jezusom v grobu ni še nobeden ležal, in kosti njegovih niso pobrali in jih deli v sarkofag, ki je navadno velik kot rakev majhnega otroka. Zdaj razumem, kako je olja zmanjkalo devicam; videl sem leščerbe v vseh mogočih oblikah, mislim, da so bile med njimi tudi za ono dobo secionistične. Krasna je zbirka okrasov, malih kipcev; posebno me je zanimala numismatična zbirka. Kronologično so vrejeni denarji judovskih, sirskih, rimskih vladarjev, denarji turških vladarjev; cesarjev vzhodnorimskega cesarstva v Carjemgradu; denarji raznih vladarjev, ki so v Jeruzalemu gospodovali ob križarskih vojskah. Še parkrat sem šel gledat muzej, ker je toliko zanimivosti tesno skupaj, da se težko pregledajo prvi pot. Videl sem stare uteži, velike in manjše, iz kamena. Prav lep vzboknjen plan Jeruzalema iz mavca sem študiral, ima dva dela, en del kaže mesto za časa Kristovega, drugi ga kaže, kakršen je danes. Kalvarija n. pr. je zelo spremenjena; mnogo zemlje in skal so odnesli, da so dobili prostor za cerkev božjega groba in za samostane okoli nje.

(Dalje prihodnjič.)

Cerkveni razgled.

Po svetu.

Češki katoliški shod. V Pragi so zborovali zastopniki čeških katoliških društev ter izvolili pripravljavni odbor za letošnji veliki češki katoliški shod. Za predsednika odbora je izvoljen grof Vojteh Schönborn.

Cerkev sv. Pavla v Rimu dobi vendar nova okna. Kakor znano, so bila leta 1890. vsa okna razbita in porušena vsled tega, ker se je bila v bližini razletela zaloga smodnika. Torej celih 17 let je bilo potrebno, preden so se odločili škodo poravnati. Kraljeva stavbena oblast je razposlala ponudbo sedmerim umetniškim tvrdkam, ki so izdelale tozadevne načrte. Bili so pa vsi zavrženi; kljub temu pa se bodo dela oddala eni izmed oglašanih tvrdk.

Blaženim prišteti. Velike svečanosti so se vršile v rimski cerkvi sv. Petra in sicer dne 17., 24. in 31. maja, ko so zaporedoma bile prištete blaženim častivredna Magdalena Postel, č. Magdalena Zofija Barat in častivredni Gabriel iz reda Pasijonistov. V Rimu je bilo ob tem času mnogo tujcev, zlasti Francozov. V cerkvi sv. Petra je bila apsida bogato okrašena; nič manj kot 6000 električnih žarnic je bilo napeljanih nalašč za omenjene slavnosti. — Blažena Magdalena Postel je umrla 16. julija leta 1846.

Francija. Pred kratkim je izdal francoski grof de Mun znamenito knjigo (Osvojenje ljudstva), ki v njej popisuje sedanje stanje katoliške cerkve na Francoskem ter kliče vse imovite sloje, naj se združijo v socialnem in političnem delu. V uvodu toži bridko, kako hude rane je zasekal katoličanstvu ločitveni zakon. Ako se ne

obrne na bolje, bo Francija kmalu samo misijonska dežela, kjer bode stanje duhovnikov tem bedneje, ker jih je še precejšnje število, dasi je opaziti vedno manj duhovskega naraščaja. Grof de Mun našteva, kaj bi se vse dalo storiti, da bi se ljudstvo zopet oprijelo sv. cerkve. Izpraša pa tudi vest katoliškemu meščanstvu in katoliškemu plemstvu, ki je v preteklosti marsikaj zemarilo, ter kaže na sosedne katoličane n. pr. v Belgiji in Nemčiji, ki so si s koristnim delom na socialnem polju zagotovili stalno veljavo in stalno moč. Še celo duhovnikom in škofom očita po pravici, da niso umevali povesod znamenja časa. Pogumni prvoboritelj za katoličanstvo grof de Mun upa, da se je že obrnilo na bolje in da je ločitev cerkve od države povzročila zблиžanje ljudstva z duhovščino, moralna moč duhovščine raste in napreduje, edinost in neomajana njena zvestoba do vrhovnega poglavarja sv. očeta bo pripomogla, da bo katoliška cerkev zadobila v nesrečni Franciji zopet isto veljavo, kot poprej.

Vrhovni predstojnik kapucinskega reda. Dne 20. maja so se zbrali v Rimu zastopniki oo. kapucinov k volitvi novega generalnega načelnika. Prvi definator, apostolski pridigar P. Pacifik, je dobil največ, to je 77 veljavnih glasov, in je torej izvoljen. Kot prvi definator je postal P. Benno Auracher, bavarski provincijal.

Škofovsko posvečevanje v Sarajevu dne 28. maja se je izvršilo nad vse slovesno. Novi škof dr. Ivan Šarič je prvi svetni duhovnik-Bosanec, ki je dosegel škofovsko dostojanstvo. K slavnosti je bilo došlo sedem škofov, med njimi tudi ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič in škof krški dr. Anton Mahnič ter mnogo drugih odličnih gostov svetnega in duhovskega stanu.

Pomnil bo. V dunajski cerkvi Sv. Mihaela je zaklical propali pisatelj Haymann med pridigo: »Ni Boga«. Sodišče je obsodilo moža, ki bi bil rad brez Boga, na 14 dni strogega zapora.

Sodba Japonca v Berlinu. Pred nekaj meseci je pisal neki Japonec, ki pozna vsa večja evropska mesta, da je nenravnost najhuje razširjena v središču protestantov: v nemškem Berlinu. In ti Nemci hočejo veljati pred svetom, kakor da so prvi kulturonošci!

Katoliški shod v Braziliji je sklican na dan 2. julija. Posvetovanja so namenjena osobito verski vzgoji mladine; poleg tega so na sporedu tudi vprašanja o gospodarski in socialni organizaciji in o razširjanju pravkar ustanovljenega katol. ljudskega društva.

Na Holandskem v mestu Steyl so imeli dne 24. maja slovesnost, pri kateri se je poslovilo mnogo redovnikov in redovnic, ki so se podali na misijonsko delo. Iz misijonske hiše sv. Mihaela je šlo 38 duhovnikov in 12 redovnih bratov; ženski zavod je zapustilo 29 misijonskih sestrah.

Knjižnica v Vatikanu šteje že nekako 300 tisoč knjig. Po številu jo je pomnožil zlasti Leon XIII., ki je s svojim vplivom pridobil slovečo knjižnico družine Borghese ter znal vzbuditi zanimanje za vatikansko knjižnico pri raznih učenjaskih zavodih.

Bivši generalni minister kapucinski P. Bernard Andermatt, ki je spretno vodil 24 let ves red, je postal naslovni nadškof Stauropolski.

Odlikovanje. Znani moravski poslanec msgr. dr. Stojan je bil imenovan za olomuškega kanonika. V Olomucu pride na to mesto navadno samo kak plemenitaš, v tem slučaju pa se je cesar oziral na zaslužnega moža dr. Stojana, ki je točasno župnik v Dražovicah ter obenem drž. in deželni poslanec. Župnik Stojan je doktor bogoslovja, papežev komornik in ga nazivljejo vsled delavnosti, ljubeznivosti in človekoljubnosti »Jubljenca Moravske«.

Stolp cerkve sv. Marka v Benetkah se je dvignil v višino 27 m. Do novembra bo že pod streho, če bo delo srečno napredovalo. Popolnoma pa bo stolp gotov še le leta 1911. Takrat bodo Benetke imele zopet svoj znameniti Markov stolp.

Dan zlate maše sv. očeta Pija X. je pravzaprav 18. september, kljub temu se bo slovesno praznovanje tega dne in slovesna velika maša pri sv. Petru vršila 16. novembra in sicer radi tega, ker je v septembru še vročina in se nahajajo razni vnani zastopniki pri Vatikanu še na počitnicah. — Zlati kelh, ki ga bodo katoliška mladeniška društva podarila sv. očetu na dan zlate maše, je že dodelan. Kelh je iz čistega zlata, tehta 1 kg in stane okrog 20.000 frankov.

V katoliško cerkev se je povrnil v Parizu pesnik Adolf Retté. Izpreobrnjenec bo šel peš v zadostilo na božjo pot v Lurd, kjer bo ostal 14 dni, da bo potem napisal knjigo zoper brezbožnika Zola. Adolf Retté je veljal kot drugi Volter in je torej njegovo izpreobrnjenje tem pomenljivejše.

Slovenski novomašnik v Ameriki. Kakor čujemo, bodo letos dobili ameriški Slovenci devet novomašnikov - Slovencev. Dne 21. junija je v Št. Pavlu v Ameriki opravil svojo prvo daritev gosp. Josip Sodja iz Breznice na Gorenjskem.

Ta rodovina je dala slovenskemu narodu že tri vzor-duhovnike. Brat novomašnikove matere, preč. gosp. Josip Zupan, je dekan in kanonik v Dolini pri Trstu. V Sori na Gorenjskem župnikuje pisatelj g. Franc Finžgar, novomašnikov stric; v Zasipu pri Bledu pa g. Ignacij Fertin, ki je tudi iz najbližjega sorođstva. Mladi gospod je izvršil nižje gimnazijske razrede v Ljubljani. Želimo, da bi gosp. novomašnik prav veliko koristil tamošnjim Slovencem, kakor tudi ožji svoji domovini.

Najslabejši poklic. Najnevarnejša ter npravnosti in telesnemu zdravju najbolj škodljiva služba je — služba natakarič in uslužbenk po gostilnah. Dokazano je, da umrje izmed 1000 gostilniških postrežnic okrog 400 med 20. in 30. letom; okrog 350 pa med 30. in 40. letom. Povprečna starost natakarič je 25 let. V npravnostnem oziru so deklice po gostilnah v največji nevarnosti. Gotovo so mnogi gostilničarji pošteni in vestni, brez dvoma je veliko natakarič pametnih in dobrih, — toda slabih je še več, zlasti po mestih, kjer se malokatera ohrani, da bi se ji nič ne moglo očitati. — Dokler ni postavno določena plača uslužbenk po gostilnah, dokler ni določen službeni čas in čas počitka, dokler se zlasti po mestih ne ustanove društva, kjer bodo mladenke kolikortoliko zavarovane v npravnem in verskem oziru, — toliko časa bi bilo vsaki pošteni mladenki odsvetovati, da stopi v gostilniško službo.

Po domovini.

Duhovniške izpremembe: Č. g. Anton Šijanec, župnik pri Sv. Juriju v Slov. goricah je postal duhovni svetnik. Č. g. Jakob Korošak je postal provizor v Ločah; č. g. Anton Bukovšek, ki je bil v začasnem pokoju, je postal kaplan na Prihovi in č. g. Pavel Žagar je prestavljen iz Starega trga na Zgornjo Polskavo.

Letošnji novomašniki Dne 14. julija bo v mašnike posvečenih 25 bogoslovcev ljubljanskega semenišča. Novo mašo bodo darovali: dne 15. julija: Kastelic Anton iz Šmihela pri Žužemberku v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani; Jaklitsch Janez iz Stare cerkve in Lovšin Anton iz Ribnice na Brezjah. — Dne 16. julija: Kragl Viktor iz Tržiča v uršulinski cerkvi v Ljubljani in Vovk Alojzij iz Goč na Brezjah. — Dne 19. julija: Breitenberger Ignacij iz Idrije v Idriji; Bukovič Anton iz Gradišča v Vipavi; Čadež Viktor iz Škojfe Loke v uršulinski cerkvi v Ljubljani; Dimnik Martin iz Jarš v Begunjah pri Cerknici; Frölich Jožef iz Podnarta v

Sorici; Javornik Tomaž iz Vrhnik na Vrhniki; Miklavčič Janez iz Suše v Poljanah; Tomec Valentin iz Moravč v Moravčah; Trdan Franc iz Sušja pri Ribnici pri Novi Stifiti; Vodopivec Janez iz Skopice v Cerkljah pri Krškem; Žbontar Matevž iz Kamne gorice v Kamni gor.; Anžič Jožef iz Ljubljane pri sv. Petru v Ljubljani; Golmajer Franc iz Kovorja v Kovorju; Kopitar Andrej iz Žej v Komendi. — Dne 26. julija: Golob Franc iz Straže v Prečini; Klemenčič Janez iz Kovorja v Kovorju; Krišche Franc iz Vinice v Rečici; Omerza Franc v Cerkljah pri Krškem; Perme Leopold iz Prečine v Šmarjeti in Žitnik Franc iz Razdrtega v Šmarju.

V Rajhenburgu se bo položil temeljni kamen za novo farno cerkev Lurške Matere božje dne 16. julija.

Birma v lavantinski škofiji: V Jareninski dekaniji: dne 8. junija pri sv. Ilju; 9. junija pri sv. Juriju ob Pesnici; 14. junija v Jarenini; 15. junija pri sv. Jakobu v Slov. goricah; 16. junija v Svičini. — V rogaški dekaniji: dne 20. junija v Žetalah; 21. junija v Rogatcu; 22. junija pri sv. Roku ob Sotli; 23. junija pri sv. Križu na Slatini; 24. junija pri sv. Petru v Medvedu, selu; 25. junija v Kostrivnici. — V kozjanski dekaniji: dne 2. julija v Podčetrtku; 3. julija na Bučah; 4. julija v Polju; 5. julija pri Sv. Petru pod Svetimi gorami; 6. julija v Pod-sredi; 7. julija v Kozjem; 8. julija na Pilštajnu; 9. julija pri Sv. Vidu na Planini; 11. julija v Planinskem trgu. — V marenberški dekaniji: dne 19. julija na Muti; 26. julija v Marenbergu; 27. julija na Remšniku; 28. julija pri sv. Ožbaldu.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani. Po noči med 2. in 3. julijem bodo moški častili presveto Rešnje Telo v cerkvi sv. Jakoba. Ker je mesec julij posvečen presveti krvi Jezusovi, bodemo to noč molili iz male knjižice: Ura molitve v počeščenje svetih ran in predrage krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Kdor še te knjižice nima, jo lahko dobi pri predsedniku po 20 v., Krakovski nasip 22. V nedeljo, 12. julija pa pojdemo nočni častivci presv. Zakramenta prvič na božjo pot k Mariji pomagaj na Brezje z jutranjim vlakom okoli pol 6. ure. Na Brezjah, kamor pridemo okoli 8. ure zjutraj, imamo skupno sv. obhajilo, pridigo in sv. mašo. Popoldne skupno češčenje presv. Zakramenta, potem litanije in poslovitev od Matere božje. — Kdor se misli udeležiti, naj se naznani vsaj do 5. julija pri predsedniku, sme se tudi z

družino božje poti udeležiti, kolikor več, toliko lepše bode. Uljudno torej vabimo, da se nočnega češčenja, kakor tudi božje poti, prav v obilnem številu udeležite.

Proslava papeževe zlate maše v škofjeloškem uršulinskem zavodu. Na bink. torek je bila v uršulinski cerkvi ljubka slovesnost. 34 samostanskih gojenk je prejelo zakrament sv. birme. Presvetli knezoškof ljubljanski so imeli sv. obredu primeren, resnoben, znamenit govor, nakar so se belo oblečene gojenke, spremljane po svojih botrah, vrstile pred veliki oltar, kjer so bile birmane. Po sv. birmi so opravile skupno zahvalne molitve. Popoldne pa so bili povabljeni navzoči starši gojenk, duhovščina in botrice v veliko dvorano na gradu, kjer se je izvršila slavnost na čast sv. očetu Piju X. in ljubljenu nadpastirju, prevzvišenemu knezoškofu dr. Antonu B. Jegliču. Gostje so bili kar očarani, ko so videli lepo ozaljšano dvorano s primernimi napisi in živimi podobami. Vidi se, da so vrle vzgojiteljice vajene takih prireditev; gojenke pa so kazale veliko spretnost v nastopih, govorih in petju. Kaj umno in obenem lepo so predstavljale zgodbo »Dobrega pastirja« v petih slikah. Med godbo, petjem in deklamacijami so se vrstile sledeče žive slike: a) Dobri pastir vabi k sebi ovčice. b) Dobri pastir vodi ovčice na dobro pašo. c) Dobri pastir išče izgubljeno ovčico. d) Dobri pastir nese najdeno ovčico k čedi nazaj. e) Dobri pastir poplača dobre ovčice. Najlepša je bila zadnja živa slika, predstavljajoče ladjo sv. Petra. Po končani predstavi smo si ogledali še nove moderne naprave v zavodu in se prepričali, kako si samostan prizadeva, da bi bila šola in zavod na vrhuncu moderne napredka.

Župnijska cerkev sv. Antona na Viču pri Ljubljani je bila slovesno posvečena dne 14. junija. Vse hiše v obližju so bile za ta znameniti dan svečano okrašene. K posvečenju se je zbrala velikanska množica vernega ljudstva, prišel je iz Ljubljane celo deželni predsednik baron Schwarz. — Nova cerkev je izreden kras za ljubljansko okolico in bo gotovo privabljala mnogo častilcev sv. Antona iz Ljubljane in drugih krajev.

Predstojnik v bolnišnici čč. usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu je postal č. o. P. Vavpotič, ki je bil že več let kot brat v tej bolnišnici; njegov prednik č. o. Leopold Danev gre kot prior v Kainbach pri Gradcu.

Na sv. Višarjah oskrbujejo letos službo božjo sledeči gospodje: Valentin Weiss, župnik iz Ži-

tarevasi, Ludovik Reiprecht, škofijski duhovnik, in Anton Benedek, kapelan iz Črnega potoka.

Novomašnik - Slovenec v Ameriki. Dne 12. junija je bil posvečen za mašnika č. gosp. J. E. Schiffrer, iz Stare Loke na Gorenjskem. Pred šestimi leti je zapustil kot šestošolec domovino ter odrinil v Zjedinjene države, kjer je nadaljeval in končal študije v bogoslovnem semenišču šentpavelskem. Prvo sv. mašo je opravil č. gosp. novomašnik v Carroll. Jowa dne 16. junija. Brat njegov je dokončal letos drugi letnik semenišča v Št. Pavlu.

Jubilej redovne oblube. Na Vnebohod je obhajala č. M. Ksaverija Murgeli, namestnica predstojnica uršulinskega samostana v Škofji Loki petdesetletnico redovne oblube. 80 letna, zgledna redovnica biva v samostanu že od 12. leta ter je še vedno zdrava ponovila redovno oblubo. Samostanske gojenke so za to priliko priredile primerno slovesnost s predstavo.

Lepa slavnost z godbo, petjem, pozdravnimi govori in igro »Egiptovski Jožef« so priredili gojenci zavoda v Št. Vidu na binkoštni ponedeljek v proslavo 10-letnice premil. g. knezoškofa dr. Jegliča. Došlo je mnogo gostov iz Ljubljane iz okolice. Z lepo prireditvijo so bili vsi prav zadovoljni; zlasti je ugajalo nežno, prikupljivo čveteroglasno petje pod vodstvom zelo nadarjenega učitelja glasbe, mestnega kapelana gosp. Vojteha Hybašek-a. Gojenci so peli s čutom tri nalahke skladbe; izvežbanost so kazali v tem, da niso imeli nič besedila in nič not pred seboj. — Pred omenjeno javno slovesnostjo so presvetli knezoškof sprejeli nekaj gojencev v Marijino kongregacijo.

Nečloveški, zverinski napad. Dne 14. junija se je priklatil med deseto mašo v župnišče vipavsko oženjeni, v Trstu bivajoči kovač Viktor Pangerc ter je z debelim kamenom zadal č. g. kanoniku in dekanu M. Erjavcu močan udarec na glavo, potem pa ga je še s škarjami zabodel večkrat v vrat tako, da je g. dekan nanaglo izdihnil. — Strašno dejanje obsoja vsakdo in se zgraža nad brezsrčnim in divjim človekom, ki ga je že zalotila roka pravice. — Rajni gosp. dekan je bil blag značaj, vnet za ljudstvo ter povsod priljubljen. Bog mu bodi milostljiv!

Novomašniki leta 1908. Posvečeni bodo v mašnike naslednji gg. bogoslovci: a) iz IV. leta: 1. Breitenberger Ignacij iz Idrije. 2. Bukovič Anton iz Vipave. 3. Čadež Viktor iz Škofje Loke. 4. Dimnik Martin iz Jarš pri Ljubljani. 5. Froelich Jožef iz Podnarta (župnija Dobráva). 6. Go-

lob Frančišek iz Prečine. 7. Jaklitsch Ivan od Stare cerkve (Mitterdorf). 8. Javornik Tomaž z Vrhniko. 9. Kastelic Anton iz Šmihela pri Žužemberku. 10. Klemenčič Janez iz Kovorja. 11. Kragl Viktor iz Tržiča. 12. Krische Frančišek iz Vinice. 13. Lovšin Anton z Ribnice. 14. Miklavčič Ivan iz Poljan. 15. Tomec Valentin iz Moravč. 16. Trdan Frančišek iz Ribnice. 17. Vodopivec Ivan iz Cerkelj pri Krškem. 18. Vovk Alojzij z Goč pri Vipavi. 19. Žbontar Matej iz Kamne gorice. — b) iz III. leta: 20. Anžič Jožef iz Ljubljane. 21. Golmajer Frančišek iz Kovorja. 22. Kopitar Andrej iz Komende. 23. Omerza Frančišek iz Cerkelj pri Krškem. 24. Perme Leopold iz Prečine, ozir. iz Šmarjete. 25. Skvarča Frančišek iz Slavine. 26. Žitnik Frančišek iz Šmarija. Subdia-

konat bodo prejeli 10. julija, diakonat 12. julija, presbiterat pa 14. julija, izvzemši gospod Skvarča, ki bo vsled nedostatka starosti mašništvo prejel 3. oktobra.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji.

Zamenjala sta župniji z višjim dovoljenjem čč. gg. Raktelj Leopold, župnik v Grčaricah, in Sturm Fr., župnik v Poljanici. — Premeščen je bil č. g. V. Kavčič, kapelan v Križevem, na Trebelno. — Začasni pokoj je dovoljen č. g. J. Lavtarju, kaplanu v Črnomlju. — Stalni pokoj je dovoljen č. g. K. Jančigar-ju, župniku v Dobrničah, č. g. V. Paulus-u, župnemu upravitelju na Šenturški gori in č. g. Viljemu Gasperinu, župniku v Planini.

Šola sv. pisma.

V. = vprašanje, O. = odgovor.

Odgovori na vprašanja 4. naloge.

Hvala Bogu, mora urednik zaklicati, ker došlo mu je zopet mnogo odgovorov, in kar je poglavitno, splošno dobrih; tudi novih reševalcev se je več oglasilo. Nekateri odgovori so pač nekoliko prekratki; tako na pr. pri najboljši volji ni mogoče na prvo vprašanje 4. naloge dobro odgovoriti z enim stavkom v dveh ali treh vrsticah.

Tri najboljše odgovore smo izbrali, in ti pridejo v naš list, tako da bo razvidno, kako so posamezniki rešili svojo nalogo. Ti trije so: Marija Kastelic iz Ljubljane, Marijina družba v Tržiču in venec deklet iz Vrbljan pri Žalcu. Nagrado bodo med seboj delile.

V. 1. Primerjajte med seboj dogodke, ki so se godili ob rojstvu, smrti in vstajenju Gospodovem, in povejte, kaj je podobnega in kaj različnega?

O. P o d o b n o j e: a) Ob rojstvu, ob smrti in ob vstajenju Gospodovem naznanjala je narava, da se je nekaj posebnega zgodilo. (Tržič in Vrblje.)

b) Veliko ljudi je bilo ob rojstvu Jezusovem v Betlehemu zaradi popisovanja, enako ob njegovi smrti v Jeruzalemu zaradi praznikov. (Tržič, Vrblje.)

c) »K svojim je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli.« Sveta družina ni mogla dobiti v celem Betlehemu prenočišča; zunaj mesta v živinskem hlevu, v bornih jasliah, na trdi slami je bil rojen večni kralj vesoljstva. Revne plenice so bile njegov kraljevi plašč. — S križem obloženega vlečejo skozi mestna vrata na goro Kaľvarijo, kjer je zunaj Jeruzalema na križu, oropan vse obleke, prepasan s tančico visel in umiral. Kralj nebes in zemlje ni imel, kamor bi glavo položil. (Kastelic, Vrblje.)

č) K jasicam so hiteli sv. jutro pastirji Jezusa molit in častit, k grobu so hitele pobožne žene na vse zgodaj v nedeljo zjutraj Zveličarja molit in njegovo sv. telo mazilit. (Kastelic.)

d) Angeli so spremljali božje dete sveto noč, ko je bilo rojeno na svet ter mu slavo peli; angeli so Jezusa v grobu ležečega molili in strmeli nad njegovo veliko ljubeznijo, ki ga je gnala v smrt za grešnike. — Angel je oznanil pastirjem veselo novico, da je rojen Zveličar sveta, angeli so naznanili dobrim ljudem, da je Gospod od mrtvih vstal. (Kastelic, Vrblje.)

e) Ko je izdihnil Jezus svojo dušo na križu, se je zemlja stresla, skale so pokale,

grobovi so se odpirali, in ko je Zveličar od mrtvih vstal, je bil zopet velik potres, grob se je odprl in kamen odvalil od groba. (Vrblje.)

Različno je: a) Ko je bil rojen Jezus na sv. večer opolnoči, spremenila se je polnočna temina v bel dan, ko pa je Jezus umiral veliki petek na križu, je nasprotno opoldne nastopila nočna tema po zemlji. (Kastelic, Vrblje.)

b) Sv. večer Marija presrečna mati Jezusova ljubeznivo gleda, na srce pritiska in moli dete božje. Vsi jo blagrujejo in časte; ob njeni strani je sv. Jožef deležen njene sreče in časti. Veliki petek pa je Marija pod križem stala, polna bridkosti in bolečin gleda krvavo obličje svojega sina, ko umira na križu v nepopisnih bridkosti; na njeni strani je žalosten stal sv. Janez apostol. Kako oster meč je prebodel njeno srce, ko je mrtvega Jezusa na srce pritiskala. (Kastelic.)

c) Rojstvo in vstajenje so pričali angeli. smrt njegovo pa trupla pravičnih, vstala iz grobov. (Tržič.)

č) Rojstvo razglasili so ljudem pastirji, smrt in vstajenje pa vojaki. (Tržič.)

d) Ob rojstvu in vstajenju so se veselili pravični, hudobni pa bili v skrbeh in zbegani, ob smrti pa se je nasprotno godilo. (Tržič.)

e) Telo Jezusovo je bilo pri rojstvu v plenice povito in v jaslje položeno, ob smrti pa je bilo v tančice zavito in v grob položeno.

V. 2. Kakšne lastnosti ima telo vstalega Zveličarja? Kakošna bodo telesa ljudi po vstajenju?

O. Telo vstalega Zveličarja je prav isto telo, ki je na križu trpelo in umrlo, toda spremenjeno, častitljivo, poveljano je; trpeti in umreti ne more več, kakor duh predere lahko vsako stvar, je hitro kot misel.

Telesa pravičnih po vstajenju bodo podobna telesu Gospodovemu ter poveljana bolj ali manj, kakor je sleherni v življenju skušal biti podoben Zveličarju v čednostih, trpljenju in sploh v dobrih delih. Telesa pogubljenih bodo tudi spremenjena pa strahovito grda; bodo tudi neumrjoča pa le za sramoto in trpljenje odločena.

V. 3. Huda kazen zadene vojaka, ki na straži zaspi, zakaj se torej stražniki Jezusovega groba niso nič bali in zakaj jih Pilat ni kaznoval?

O. Veliki duhovniki in starešine ljudstva so sami nagovarjali vojake, naj tako govore javno okoli, ker so menili na ta način čudežno vstajenje Jezusovo prikriti in dvomljivo napraviti. Res da ni to lepo za vojake, če kaj takega napravijo, pa za obilno plačilo so tudi to sramoto nase prevzeli.

Pilat vojakov zato ni kaznoval, ker je vedel resnico, da niso zaspali na straži: nekoliko se je bal tudi za svojo kožo, ker mu je vest očitala, da je Jezusa krivično obsodil; zato je bilo tudi njemu prav, da se ta stvar potlači in zameša. Mogoče je pa tudi, da so Judje vse skupaj podkupili, vojake in Pilata.

V. 4. Kolikega pomena je vstajenje Gospodovo za naše versko življenje?

O. Vstajenje Gospodovo je največjega pomena za naše versko življenje, to kar je duša za telo, je resnica vstajenja za druge nauke. Ne mogli bi mi ne trdno verovati, ne zvesto po veri živeti brez te resnice, da je Zveličar naš res od mrtvih vstal. Kdo bi hotel, kdo bi mogel se zatajevati, kdo križe voljno nositi, kdo žrtve, ki jih terja življenje po veri, prinašati brez upa na prihodnje vstajenje in poveljane v nebesih, kakor ga nam je Jezus dal in zagotovil s svojim vstajenjem?

Imena reševalcev: Marija Kastelic, Ljubljana; Marijina družba, Tržič; Marija Pesko, Katika in Tončika Janc, Vrblje; Fr. Kranic, M. Mislinja; Andrej Dolinar, Škofja Loka; M. Hafner, Iv. Wolgemuth, Stara Loka; Marijina družba pri sv. Heleni; Franc Biček, Moškvina; Fr. Vincenc Podgršek, Škofja Loka; Marija Plohl v Koračicah; Jožef Gale, Ravno brdo; Jakob Caf, Zavrh; Frančiška Primc, Parodišče; Andrej Vodišek, Mihael Pustišek, Zd. Kozje.

Prepozno za zadnji list »Bogoljuba« so prišli še tile odgovori: U. Cvetek, Fr. Dolšina, Ivanka Antloga, Ivanka Brodnik.

Pri tej priložnosti urednik še enkrat prosi, da vsaj do 15. dne vsacega meseca določite odgovore.

5. naloga.

Šest dni pred veliko nočjo pride Jezus v Betanijo, kjer je bival Lazar, ki je umrl in

ga je Jezus obudil. Tam mu pripravijo večerjo. In Marta je stregla, Lazar pa je bil med tistimi, ki so bili pri mizi. Tu vzame Marija alabastrovo posodo, ki je bil v nji funt pravega dragocenega nardovega olja, pride in razbije posodo, ter mu razlije na glavo, mazili mu tudi noge in jih obriše s svojimi lasmi. In hiša se napolni z mazilovim duhom.

Ko učenci to vidijo, se nekateri hudujejo sami pri sebi, rekoč: »Čemu ta potrata z mazilom?« In mrmrajo nad njo.

Jezus to ve in jim reče: »Kaj nadlegujete to ženo? Pustite jo! Dobro delo je storila nad menoj. Resnično vam povem, kjerkoli po vsem svetu se bo oznanjal ta evanĝelij, pravilo se bo v njen spomin tudi to, kar je storila.« (Jan. 12, 1—8; Mark. 14, 3—9.)

V. 1. Kateri dan je prišel Jezus v Betanijo.

Kje je stalo selo Betanija; kako daleč od Jeruzalema?

V. 2. Kaj je alabastrova posoda; kaj je nardovo olje?

Koliko je bilo vredno to mazilo?

V. 3. Kaj je nagnilo Marijo, da je mazila Jezusa?

Zakaj so nekateri apostoli nad njo mrmrali?

V. 4. Kdo je ta Marija, ki je tukaj mazila Gospoda; kaj se še o njej bere v evanĝeliju?

V. 5. Katere čednosti posebno občudujemo na njej?

Kateri priimek je nosila in od kod ga je dobila?

Odpustki meseca julija 1908.

2. Četrtek, 1. v mesecu. Obiskovanje Marije Device. Popolni odpustek: a) udom rožnivenške bratovščine v katerikoli cerkvi; b) udom škapulirske brat. karmelske M. b. v bratovski ali farni cerkvi. Udom brat. presvetega R. T. popolni odpustek v brat. cerkvi, če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

3. Petek, 1. v mesecu. Popolni odpustek a) vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in svetemu obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta; udom bratov. presv. Srca Jezusovega popolni odpustek, danes ali pa 1. nedejlo proti navadnim pogojem.

5. Nedelja, 1. v mesecu. Sv. Ciril in Metod. Sv. Lavrencij Brindiški. Tretjerednikom popolni odpustek v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni. Udom bratov. sv. rožnega venca trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v nauen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

8. Sreda. Sv. Elizabeta, kraljica portugalska. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 5. dan t. m.

9. Četrtek. Sv. Veronika de Julianis. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 7. dan t. m.

14. Četrtek. Sv. Bonaventura. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 7. t. m.

16. Četrtek. Marija Devica Karmelska. V karmelskih cerkvah dobimo danes popolni odpustek tolikokrat, kolikorokrat obiščemo cerkev in molimo v namen sv. očeta. Odpustke moremo obrniti tudi vernim dušam v prid. — Kdor hodi k izpovedi vsak teden, mu za ta dan ni treba posebe iti k izpovedi; zadosti je, da prejme sveto obhajilo; drugi morejo iti k izpovedi in svetemu obhajilu. Ude škapulirske brat. karmelske M. b. dobé en popolni odpustek v farni cerkvi, če ne morejo obiskati karmelske redovne cerkve.

19. Nedelja. Sv. Vincencij Pavlj. Popolni odpustek: a) udom Vincencijeve družbe, danes ali v osmini; b) udom sv. Detinstva.

20. Ponedeljek. Sv. Elija, prerok. Popolni odpustek: a) udom škapulirske bratov. M. b. v bratovski ali farni cerkvi; b) udom brat. presvetega Rešnjega Telesa, kakor 5. dan t. m., ker se v Bruslju danes praznuje spomin na čudež svetega Rešnjega Telesa.

22. Sreda. Sv. Marija Magdalena. Popolni odpustek: a) udom bratovščine svetega Rešnjega Telesa, kakor 2. dan t. m.; b) udom bratov. prečistega Srca Marijinega.

26. Nedelja. Zadnja v mesecu. Sv. Ana. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presvetega R. T., kakor 5. dan t. m.; b) vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožni venec; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve. Sveti oče. — Proslava lurškega jubileja in sv. očeta zlate maše. — Veliki marijanski shod v Ljubljani. — Enakopravnost katoličanov na vseučiliščih. — Skrb za mladino, zlasti po srednjih šolah. — Razširjanje sv. vere po svetu.

Zasebne zadeve. Neko dekletko za srečno skušnjo in primerno službo. — M. L. v nevarni bolezni. — Neki oče za spreobrnjenje. — Dve hiši, ki sta si v nasprotju. — Mladina za gorečnost. — Neka župnija, da bi se ustanovila Marijina družba. — Neka oseba za srečno premagovanje skušnjav. — Umobolna mati. — Neka oseba za srečno skušnjo. — Vse že priporočene, a še ne izpolnjene zadeve.

Božje Srce Jezusovo! Jaz vklepam vse te zadeve v vse svoje molitve, dela in trpljenja, posebno v vse svete maše, katerih se bom udeležil in v sveta obhajila, katera bom prejel.

Zahvale za uslišano molitev:

Zarazne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo: A. K. v Železnikih. — J. G. s Kalobja. — J. Zupan iz Ljubljane. — M. Kos iz Kamnika. — M. Špitalar iz Svibnja. — M. Lamovec na Bledu. — E. Kok iz Polzele. — J. Mavc iz Prevali, Koroško. — Neka mati piše: Hčerka mi je cel teden, od nedelje do sobote, trdo bolna ležala. V petek zvečer ji dam lurške vode, deklica zaspi, v soboto zjutraj pa vstane čisto zdrava. Obljubila sem zahvalo v »Bogoljubu«. Mar. Kalan na Suhi pri Škofiji Loki.

Darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva«: Č. g. Fr. Onušič, duhov. pomočnik v Idriji 100 K; č. g. M. Kerin, župnik v Boštanju 22 K 50 vin.; č. g. Lud. Schiffrer, župnik v Žalini 12 K; č. g. M. Selan, kapelan v Dobrničah 20 K; č. g. Val. Klobus, župnik v Mavčičah 36 K 50 vin.; č. g. Fr. Kralj, beneficiat v Šmartnem pri Litiji 45 K (druga zbirka); č. g. St. Peharc, mestni župnik v Črnomlju 13 K (druga zbirka); č. g. A. Čadež, katehet v Ljubljani 20 K; č. g. A. Jemec, župnik pri sv. Jakobu ob Savi 7 K 80 vin. č. g. Peter Janc, katehet v Ljubljani 110 K; č. g. M. Koželj, župnik

v Podbrezju 33 K 40 vin.; č. g. Ivan Strajhar, kapelan v Št. Ruprtu na Dolenjskem.

Za bratovščino sv. Dizme: Č. g. M. Kerin, župnik v Boštanju 10 K 40 vin.

Za odkup dveh kitajskih deklic z imenoma Marija in Jožefa: M. Legat 40 K.

Za nemškološko cerkev so darovali gospod Janez Brus iz Idrije 10 kron; Janez Rakar iz Hrušice 10 kron; preč. gospod župnik J. Erker iz Mozlja 2 kroni; Roza Iler 1 krono; Neža Dajčman 1 krono. — Se prav lepo zahvaljuje za to dobroto Janez Karet, župnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA. G. A. V. Pravit, da je »Bogoljub« zelo izbirčen in da pošlje zelo veliko v koš. Imate nekoliko prav. Toda pogledite, ljubi prijatelji, da je vsaka številka »Bogoljuba« polna in da nič praznega papirja ne pošiljamo v svet. Več kakor za polno številko pa ne moremo sprejeti; kar se noter spraviti ne dá, to mora zunaj ostati. Ali veste Vi kako pot, kako bi se tej nepriliki odpomogli? — Pri vsem tem pa temeljitih člankov nikakor nimamo preveč, ampak rajši premalo, da ne bo kdo mislil, da ne sme poslati, ako ima kaj dobrega.

Našim pesnikom. Tudi vi, cenjeni naši pesniki in pesnice, imate gotovo bridke pritožbe čez »Bogoljuba«, da Vaših duševnih proizvodov večkrat ni na beli dan. A glejte zopet, samo pretekli teden je došlo 7 pesni, »Bogoljub« pa more prinesiti vsak mesec samo 2, 3 ali 4. Kako si hočemo pomagati? — Pri vsem tem pa pesni, ki bi bile na višku zahtev, nimamo preveč.

G. M. P. Želite, naj povemo, če nam je prav, da pišete dopise. — Seveda je to prav in zelo prav, samo prvič bi si želeli malo bolj skrbne pile (saj zmožnost imate), in pa predolgi so, preveč besedi imajo. Izvrstni so tisti dopisi, ki z malo besedami veliko povedo.

Dopisov je danes veliko izostalo, deloma ker je zmanjkalo prostora, drugi so pa preslabo sestavljeni. Porabljivi pridejo še na vrsto.

Dopis o slavnostih na Viču, žal, došel prepozno, k današnji pesmi »Vičanom« bi se prav dobro prilegel.

Lurška voda se dobi v stolnem župnišču v Ljubljani. I. nadstropje, koj nad stopnicami, nad vrati napis »Lurška voda«.

Lurška romarica je podpisaneu v Paray le Monial dala nekaj denarja za zdrobiti. Dogovorjeno je bilo, da se bo potem za to oglašila. Oglašila se pa ni. Naj mi naznani naslov, koliko in kakšen denar mi je dala, in jaz ga ji bom takoj po pošti vrnil. — Matevž Jereb, župnik v pok. na Primskovem pri Kranju.

Mesečni koledar za julij 1908.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Raz. slovesnosti	
		ljubl. škof.	lavant. škof.		
1 2 3 4	Sreda Četrtek Petek Sobota	Teobald, puščavnik; Julij Obiskanje Device Marije Niceta, škof Urh, škof; Berta, devica	Ljublj., Trnovo Draga Selca Smlednik	Zibika } Sladka gora Dramlje	Kanonična vizitacija in birmovanje v ljubljanski škofiji: 20. Šmarjeta; 21. Bela cerkev; 22. Brusnice; 23. Stopiče; 24. Podgrad; 25. in 26. Šmihel (posvečevanje novega oltarja); 27. Vavta vas; 28. Poljanica; 29. in 30. Čermošnjice; 31. Soteska; 1. in 2. avgusta Toplice; 3. avg. Prečina; 4. avg. Mirna peč.
5 6 7 8 9 10 11	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	4. po bink. <i>Ciril in Metod</i> , škofa Dominika, muč.; Izaija, prerok Vilibald, škof Elizabeta, kraljica Veronika Jul., devica Amalija, dev.; Felicita, devica. Plj I., papež	Komenda Radomlje Št. Janž Šempeter pri N. m. Šempeter pri Slav. Naklo Podraga	Kalobje Slivnica p. Celju Sv. Štefan Sv. Vid Žusem } Nova cerkev	
12 13 14 15 16 17 18	Ned. Pond. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	5. po bink. <i>Mohor in Fort.</i> , m. Marjeta, dev. muč. Bonaventura, c. učen.; Just, m. Henrik I., cesar <i>Karmelska Mati božja</i> Aleš, spozn. Kamil Lel., spozn.	Žužemberk Čemšenik Vodice Borovnica Češnjice Vranja peč Ljublj., dež. boln.	Vojnik } Bolnišnica } Vitanje } Dobrna	
19 20 21 22 23 24 25	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	6. po bink. Vincencij Pavl., sp. Elija, prerok Danijel, prerok; Olga, dev. Marija Magdalena, spokornica Apolinar, škof Kristina, dev. m.; Roman, muč. <i>Jakob</i> , apostol	Ljublj., lazaristi Prečina Stockendorf Sodražica Zlato polje Šenturška gora Ljublj., Sv. Jakob	Sv. Martin Črešnjice Frankolovo Sv. Jošt } Gornji grad } Ljubno	
26 27 28 29 30 31	Ned. Ponedelj. Torek Sreda Četrtek Petek	7. po bink. <i>Ana</i> , mati D. Marije Pantaleon, škof Inocencij, papež Marta, devica; Beatrika, devica Julita, muč. Ignacij Lojol., spozn.	Loka, kapuc. Voglje Gora pri Idriji Sv. Magd. na Gori Kostanjevica Idrija	Sv. Frančišek Resulje Solčava } Rečica	

Stanje vlog 31. dec. 1907
čez 12 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. dec.
1907 čez 64 milj. K.

Lastna glavnica K 252.865-93.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema branilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. dec 1907: K 12,840,537-11. - Denarni promet v letu 1907: K 64,812.603 93

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo
Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na raspolago.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1907.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Siška, stolni kanonik
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
pos., podjetnik in trg. v St. Vidu n. Ljublj.

Fran Povše,
vodja, graščak, dež. odbornik, drž. in dež. pos. itd.

Anton Kobi,
pos. in trgovec Breg pri B. veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
hišni pos. in blag. Lj. pos.

Ivan Pollak ml.,
tovarnar.

Karol Pollak,
tovarna. in pos. v Ljubljani.

Greg. Silbar,
župnik na Rudniku.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta! Najcenejša, največja eksportna tvrdka!

Prosim, zahtevajte veliki cenik, ki se pošlje zastonj in — poštine prosto! 149

H. Suttner, urar v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo veliko, švicarskih ur
izborna zalogo finih **briljantov, zlatnine in srebrnine** v veliki izberi po nizki ceni.

„Pri solncu“ za vodo.

Priporočam prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo najboljših umetnih cvetic, šopkov za cerkveno in domačo porabo, nagrobnih vencev s trakovi, ter venčkov in šopkov za neveste.

Istotam so v zalogi vse potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogavice in kravate najboljših vrst, različne srajce, mnogo belega perila itd. Vezanje cvetic in šopkov točno in po najnižjih cenah. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Za obila naročila se priporočam 150

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo v meščanski palači.

Prečistiti gg. novomašniki znižane cene.

Točna postrežba. Nizke cene.

Zahtevajte zastonj

in poštine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatnin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah.** 129

Niklasta remontoarka	K	3—
Sistem Roskopf patentna ura		4—
Svicarska originalni sistem Roskopf patent		5—
Registrirana „Adler Roskopf“ niklasta remont. na sidro		7—
Srebrna remontoarka „Gloria“ kolesje, prosto		8:40
Srebrna remontoarka, dvojni pokrov		12:50
Budilka		2:90
Kuhinjska ura		3—
Schwarzwaldska ura		2:80
Ura s kukavico		8 50

Za vsko uro 3 letno pismeno jamstvo. — Brez rizike. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

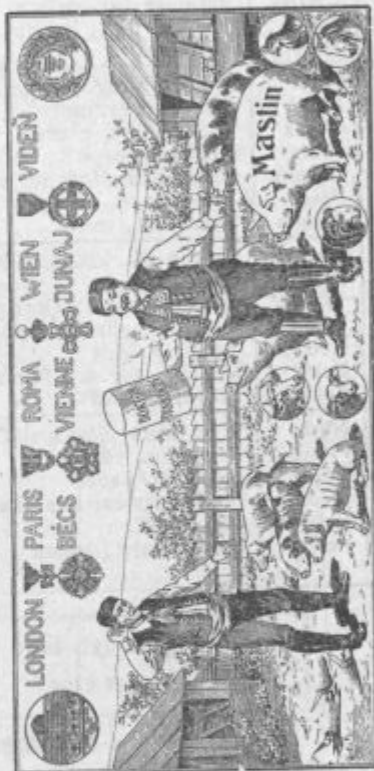
Prva tvornica za ure v **Mostu** 129

== Jan. Konrad ==

c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 927.** (Češko.)

Mastin

Pipe iz bruyere-lesa

Prijetno in suho kajenje zato nedosežna glede čistote in dobrega okusa. 128

Prima izdelek iz pristnega nepokvarjenega bruyere-lesa. —

Gladka glava z zelo upognjenim bruyere-odlivom, cevka iz višnjev. lesa z roženim ustnikom in cevjo, ca 21 cm dolg K 1:50; ista s popolno izrezli. bruyere-glavo K 1:80. Največja izbera kadilnih potrebščin, se dobi v mojem ceniku, ki se pošilja zastonj in poštine prosto. — Dobi se pri c. kr. dvorn. založniku

Hanns Konradu

razpošiljalnica

v **Mostu (Brux) št. 928.** (Češko.)

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilustrirani cenik z nad 3000 slikami zastonj in poštine prosto.

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkve-
nega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15
(blizu Alojzevišča).

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne
cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali last-
nem načrtu v poljubnem slogu. — Staro
posodo popravi in prenovi, posrebrni in
pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelo-
vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja
Čebaškega izvršil je za stolno cerkev
ljubljsko krasen, bogato pozlačen in
ornamentiran lesteneč v renesanč-
nem slogu. 2796

Lira-
kolesa

Najboljše kolo sveta!
Nedosežno glede kako-
vosti in izpoljarov.

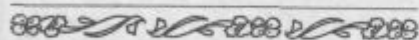
Izbor materiala, lično delo,
silno lahka vozilna so znaki
znamke Lira. Jamstvo
3 leta. Niške cene.

Carine prosto
od avstr. razpodiš.

Zahtevajte kot brave tega
lira zastoj najprav. cenik.

Zastojniki se iščejo.

Rihard Ladewig
Prenzlau.
716 Postfach 350.

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. Solidno
blago. Zmerne cene.

2250

2798

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Priporoča svojo bogato zalogo
narejenih oblek za gospo-
de, dame, dečke in deklice.

Blago le iz prvih tovarn. Cene nizke.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le
direktno pri firmi 2691

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomuou (Morava).

Priporoča po zelo nizkih cenah bogato vezane paramente
v vseh barvah in slogih: kruzice, plujajale, dalmatice, vela,
nebesa, bandera, zastave, praproge, pragrinjala, albe, rozete
itd. pod jamstvom trpečnosti; nadalje v lastnih delavnicah
narejove keilhe, ciborije, monstrance, svečnike, lestence itd.
s kramo opravo strogo po cerkvenih predpisih.

Navedla zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
dražil solidno blago za 20%, t. j. za petino prvotne cene;
radi tega se dobe predmeti petom direktnega naročila v
Olomuou ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih konku-
renčne češke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Zahtevajte brezplačno dopošiljatev mojega ilustr.
cenika z nad 1000 slikami. —

Jamstvo več let. Vsako nepo-
polno blago se vzame nazaj
za popolni znesek. Slika pol
navadne velikosti.

Št. 365. Srebrna damska rem.
gld. 3•50.

Št. 322. Srebrna moška rem.
gld. 3•50.

Št. 337. Srebrna s sidro 15 kam-
nov gld. 5•—, dvojni plašč
gld. 6•50.

Št. 341. Srebrna s sidro dvojni
plašč 15 kamnov, posebno
močna gld. 7•9•50.

Anton Kiffmann

največja tovarniška zaloga ur,
zlatnine in srebrnine, lzvoz v
vse dežele. Maribor L. 8.
1208 Štajersko.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporočā sledeče molitvenike za darila
: birmancem in prvoobhajancem. :

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Spisal dr. Gregorij Pečjak, katehet v Ljubljani.

Trpežna vezava z rdečo obrezo . . . . . K —'80
„ „ „ zlato . . . . . 1'20

Večno življenje. Molitvenik. Spisal dr. Gregorij Pečjak, doktor bogoslovja, gimn. katehet v Ljubljani.

Ta molitvenik je namenjen bolj odrasli, posebno srednješolski mladini.
Cene: trpežna vezava z rdečo obrezo . . . . . K 1'20
„ „ „ zlato . . . . . 1'60

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Molitve in pesmi iz Večnega življenja in Cerkvenega molitvenika.

To je najpopolnejši molitvenik, ki je tudi sestavljen strogo po novem cerkvenem besedilu. Namenjen je za splošno porabo in ima prav priročno obliko.

Cena z rdečo obrezo . . . . . K 1'20
„ „ „ zlato . . . . . 1'60

Bogu kar je božjega. Spisal župnik Fr. S. Finžgar.

Vezava št. 1: navadne črne platnice, rdeča obreza . . . . . K 1'—
„ „ 2: umetno usnje, vatirane platnice . . . . . 1'80
„ „ 3: šagreno usnje, zlata obreza . . . . . 2'20
„ „ 4: fina teletnina, ... 3'—
„ „ 5: najnovejša vezava v najfinjšem usnju in raznih barvah, s posebno krasnimi najmodernejšimi utisi. Na teh vezavah je neka posebna, rekli bi nedosežna ličnost in finesa. Okoli 20 različnih vezav te vrste je na izbero, vse imajo približno enako, v primeri z ličnostjo zelo nizko ceno . . . . . 4'80
„ „ 6: nova fina vezava za dame z verižico, listnicō in zaponi; najmodernejša vezba . . . . . 4'60

Voditelj v srečno večnost. Molitvenik. Spisal A. M., duhovnik ljubljanske škofije.

Zelo popoln, jako dober molitvenik z novim cerkvenim besedilom v mali obliki. Umetno usnje, mehke vatirane platnice . . . . . K 2'—
Šagrīn-usnje, upogljive ali mehko vatirane platnice . . . . . 2'60

Nadalje priporočā za cerkvene zборе, Marijine družbe itd.:

- Sattner P. Hugolin, Op. 2., **Cerkvene pesmi v čast sv. Rešnjemu Telesu** za mešan zbor K 1'60.
— **Marijine pesmi** za mešan zbor in orglje. Part. K 1'80; vsak glas K —'50.
— Op. 9., **Mašne pesmi** za mešan zbor. Part. K 2'—; vsak glas K —'40.
— Op. 10., **Slava Bogu. Mašne pesmi** za mešan zbor. (Tretji pomnoženi natis iz „Slava Bogu“). Part. K 1'50; vsak glas K —'40.
Spindler Fran. Sal. **Ljudska pesmarica** za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma. Broš. K —'60; vez. v platno K 1'—.
— **Spremljevanje k „Ljudski pesmarici“** za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma. Kart. K 4'—.
Foerster Anton, **6 Marijinih pesmi** za tri ženske ali moške glasove (ena ali dva, štiri tudi za en glas) z orgljami. Part. K 1'80; vsak glas K —'40.
Pogačnik, Op. 8, **12 Mar. pesmi** za mešan zbor. Part. K 1'—; vsak glas K —'20.
Hribar P. Angelik, **Slava Brezmadežni** o petdesetletnici Napevi za Marijino družbo. Kart. K 1'20; elegantno v platno vezano K 1'60.

Skladbe pok. gosp. P. Angelika Hribarja so zelo lahke, melodijozne in splošno priljubljene.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.